

SLOVENSKI SPORT

V PROSLAVO 15 LETNEGA JUBILEJA S. K. ILIRIJE

LETO I. — 1926.

V LJUBLJANI DNE 9. MAJA

POSEBNA IZDAJA.

15 LETNICA S. K. ILIRIJE

Petnajst let dela ni mnogo — in zopet ni malo. Koliko truda, kolikih žrtev in kakšnih skrbi je bilo treba, da se je sportni klub Ilirija povzpел na to stopnjo, ki jo zavzema v slovenskem in jugoslovanskem sportnem pokretu! Niti vojna, niti prevrat, niti drugi težki trenutki niso mogli ustaviti sportnega razmaha v tem sportnem klubu, s katerim je tudi tesno združen razvoj vsega slo-

venskega sporta. Danes gleda S. K. Ilirija v bodočnost, ki ji obeta v vseh sportnih panogah novih uspehov!

Toda tudi njena preteklost je — dragocena. Od skromnih početkov in maloštevilnih prijateljev pred vojno je klub razvil v drugi polovici svoje poti delovanje v najširše plasti našega naroda. Zbral je pod svojim okriljem vse sloje, ki so pod njegovimi barvami vzljubili sportno

Upravni odbor S. K. Ilirije v letu 1926.

V prvi vrsti sede: Betetto, dr. Fran Kandare, dr. Berčè (predsednik), inšp. Negovetič (I. podpredsednik), polk. v p. Bleiweis;
v drugi vrsti stoje: prof. Čop, dr. Majcen, prok. Jerman, Rabič, ravn. Sark, Rotar, dr. Mayer, Gorec, dr. Senekovič (II. podpredsednik);
v zadnji vrsti stoje: Sbrizaj, Šircelj, inž. Bloudek, Vodišek, Jerala, Vladimir Vrančič, Baltesar in Komar.

misel in se ji žrtvovali vsikdar in kjerkoli. Pod vodstvom idealnih in preizkušenih voditeljev je dvignil glas o sebi preko mej ožje domovine in se pokazal v dobri formi na državnem in mednarodnem torišču.

Petnajstletnica S. K. Ilirije je malone tudi jubilej slovenskega sporta sploh! Ponosni smo na to dobo, ker vemo, da je prinesla lepe sadove! Pokazala je svetu, da tudi tukaj Slovenci ne zaostajamo za velikimi narodi, ki hočejo in znajo ustvarjati. Tudi mi smo ustvarili, skromno in solidno; izorali smo ledino in obhajamo danes petnajstletni jubilej prvega ratarja. To so dnevi dvojnega jubileja, dnevi dvojnega veselja in zadoščenja!

Toda ta jubilej ni tako važen vsled tolikoletnega obstoja enega kluba! Ta jubilejni teden tudi ni pomemben zato, ker obuja spomine na vse tihe in morda že pozabljene prve in sedanje delavce v tem klubu. Najvažnejše je v tem trenutku nepobitno dejstvo, da znači letošnje

slavje v našem sportnem pokretu mejnik, od katerega se bo pravo delo šele začelo. Sport je v preteklemu desetletju in pol prebolel otroške bolezni, postal je popularen in last vseh in vsakogar. Danes ni več nikogar, ki bi ga ne cenil, ki bi ne spoštoval njegovih delavcev! In to je ono, česar se moramo veseliti nad vse! V bodoče bo treba torej delati le na izpopolnitev moči in dosego mednarodne kvalitete! Prva epoha v razvoju slovenskega sporta je za nami!

Slovenski sportniki! V trenutku, ko pričinja za naš sport nova era, ko se odvijajo izgledi za prestiž našega sporta v svetu, recimo še eno: Z vsemi močmi in brez zavisti na delo za najvišje cilje!

S. K. Iliriji čestitamo in ji želimo v jubilejnih dnevih uspeha, gostom in povabljenim pa prisrčno: dobrodošli!

Uredništvo.

POSTANEK KLUBA IN NJEGOV RAZVOJ

Nogometna sekcija

Sportni klub «Ilirija», po svojem obsegu, uspehih in vsestranosti prvi sportni klub v Sloveniji, danes tudi eden prvih klubov v državi, slavi te dni petnajstletnico svojega obstoja. Petnajst let smotrenega idealnega dela na polju sporta in telesne kulture, dela za telesni in duševni razvoj in napredek naše mladine, je dvignilo klub od najskromnejših pričetkov do današnje razsežnosti in veljave. SK Ilirija je utemeljil in organiziral v Sloveniji nogomet, uvedel je k nam lahko atletiko in házeno, obnovil je po vojni lawn-tenis, plavanje in drsalni sport. Inicijativno je sodeloval s svojimi najboljšimi člani in delavci pri organizaciji našega sportnega gibanja in življenja. Zgodovina Ilirije predstavlja tako velik in bistven del sporta v Sloveniji, da se lahko reče, da slavi te dni istočasno z njo tudi slovenski sport svoj prvi pomembnejši jubilej.

Ilirija, ki je gojila v prvih letih svojega delovanja le nogomet, šteje danes sedem velikih, agilnih sportnih sekcij: za nogomet, lahko atletiko (moško in žensko sekcijo), házeno, lawn-tenis, plavanje, smučanje in drsanje. Avijatična sekcija je v razvoju. V teh sekcijah združuje preko 400 izvršujočih članov, poleg tega še blizu 500 ustanovnikov in podpornih članov. Tekom let si je zgradila idealna igrišča in vežbališča za nogomet, lahko atletiko in házeno s prostorno, higijenično urejeno garderobo in kopalnico, lično tribuno ter štiri vzorne prostore za tenis, ki jih vsako zimo priredi za drsalništvo. Ogromno delo ima za seboj ona peščica sportnih delavcev-idealstov, ki je zasnovala klub ali se kesneje pridružila ustanovnikom. Pa vendar, doseženi uspehi so bili vredni dela! Ilirija gleda danes lahko z zadovoljstvom na pot, ki jo je premerila, in z zaupanjem in zavestjo v svojo moč na pot, ki leži še pred njo.

Današnji sportni klub «Ilirija» se je osnoval dne 9. maja 1911. pod imenom Slovenski Football Klub «Ilirija». Med ustanovitelji treba navesti pred vsemi drugimi Josipa Rohrmanna, kesnejšega dolgoletnega klubovega podpredsednika in predsednika, ki ga je dičila izredna delavnost in podjetnost, zlasti pa pravilno pojmovanje sporta, kar je bila tiste čase pri nas redka lastnost. Ob strani so mu stali v začetku posebno Alfonz Mencinger, sedanji načelnik plavalne sekcije dr. Fran Kandare, dr. Ivan Lah, Jule Deu, Rudolf Est in Karel Jurman; od prvih početkov se je udeleževal v klubu tudi današnji predsednik kluba dr. Janko Bercè. Ustanovni občni zbor se je vršil v restavraciji «pri Roži» v Židovski ulici. Kumovala sta Ljubljanski sportni klub in takratna Deželna zveza za tujski promet. Prvi predsednik SFK Ilirije je bil dr. Fran Kandare, prvi podpredsednik Josip Rohrmann; dalje so bili izvoljeni v odbor dr. Josip Cerkl, Deu, Est, Jurman, Milan Kenda, dr. Ivan Lah, Josip Počivalnik in Edvin Rozman. Vlada je potrdila obstoj kluba z odlokom z dne 28. junija 1911. Posebnost za takratno pojmovanje društvenega življenja je bila ustanova § 7. klubovih pravil, po kateri je bila izvolitev za odbornika trajna, lahko bi se reklo dosmrtna.

Novoustanovljeni klub je iskal takoj stikov z raznimi vplivnimi klubi; v tem oziru so nosila prizadevanja Ilirije izvestno nacionalno smer.

V prvi vrsti je vplivala na prvi odbor Ilirije pač ogorčena borba, ki jo je vodil češki narodni sport za svojo enakopravnost proti avstrijskemu «Fussballverbandu», in vzporeden boj hrvatskih klubov HAŠKa in Concordije za osamosvojitvev od budimpeštanskega madžarskega saveza. Ilirija je stopila tako v stike predvsem s HAŠKom in Concordijo v Zagrebu, s Českim svázom footballovim in s Slavijo v Pragi, dalje s Srpskim športskim klubom v Beogradu. Veliko pažnjo je posvečal prvi odbor Ilirije takrat zelo živahnemu sportnemu pokretu med ljubljanskimi srednješolci, ki je bil na posameznih šolskih zavodih že organiziran v dijaških društvih in ki se je nekoliko pred ustanovitvijo Ilirije osredotočil v srednješolskem Slovenskem Football Klubu «Hermes». Ilirija je financirala Hermesu, ki je imel pač bogat rezervoar igrancev, toda nobenega denarja, tudi nekatere tekme. V primeri z današnjim denarnim prometom, ki doseže v Iliriji letno skoro milijon dinarjev, je šlo takrat seveda za neznatne zneske. Pri tekmi Hermes : Concordia (Zagreb) dne 3. septembra 1911. (izid 2 : 3) je bilo n. pr. dohodkov K 429-51, izdatkov pa K 403-—. KAC iz Celovca je gostoval v Ljubljani za odškodnino 80 K, Jugoslavija iz Gorice za 60 K; vstopnina za sedeže je stala 1 K do 2 K, stojišče navadno 20 vinarjev. Hermes se je oddolžil Iliriji zopet s tem, da ji je «posodil» posamezne igralce. Odnosaji med obema kluboma so postali polagoma tako tesni, da se je Hermes po svojih delegatih Betettu, Jankoviču ali Hitiju udeleževal odborovih sej Ilirije. Že leta 1911. je dozorela spojitev obeh klubov; Ilirija je pridobila s tem okrog 30 uporabnih mladih igrancev, ki so starejšo generacijo na igrišču seveda takoj potisnili v ozadje. Svojo prvo tekmo je igrala stara Ilirija dne 30. julija 1911. v Kranju s takratnim SK «Kranj». Ilirija je zmagala s 5 : 2. Dne 24. septembra je igrala svojo drugo tekmo v ustanovnem letu, in sicer že ojačena s Hermesovci; za nasprotnika je imela graški Rapid in je tekma končala neodločeno 2 : 2. Kot nogometna sodnika sta fungirala takrat v Ljubljani dr. Bercè in Mencinger.

Prerajena Ilirija je kazala prihodnje leto 1912. že večjo podjetnost. Odigrala je sedem tekem, in sicer s HAŠKom 2 : 6, s Kranjem 4 : 0, s sušaško Victorijo 1 : 4 in 0 : 3, z Vzajemnostjo 7 : 0 in 4 : 1, s HAŠKom v Zagrebu 0 : 3. Naslednje leto se je dvignilo število odigranih tekem na 19 ter je nato vsako leto naraščalo. Med tekmami leta 1913. je pripisovati gostovanju že takrat znamenite praške Slavije v Ljubljani posebno važnost in odločilni vpliv na razvoj slovenskega nogometa. Slavija pri tej priliki mladim Ilirijanom ni samo demonstrirala moderne igralnega sistema, temveč jim tudi preskrbela v osebi Jirkovskega odličnega trenerja, ki je vcepil Iliriji sistematično kombinacijsko igro, na kateri bazira njena igra še dandanes in katero so posneli po njej več ali manj vsi domači klubi. Na jesen je doseгла Ilirija velik uspeh s tem, da je neoporečno porazila HAŠKa s 3 : 1.

Svojo prvo tekmo leta 1911. v Kranju je odigrala Ilirija s sledečim moštvom: Franzot Ad. — Mencinger A., Rohrmann Janko — Franzot Vikt., Hiti, Jankovič — Valašek, Vadnal, Betetto, Rohrmann Jos., Bremec. — Leta 1912. je imela moštvo: Pelan — Brovedani, Rajgelj — Kobler, Nemeth (Pollandt), Čarf (Turk) — Valašek, Vidmar M., Betetto, Beltram, Bremec. — Leta 1913. je zmagalo nad HAŠkom moštvo: Pelan — Jankovič, Kušar — Tavčar St., Turk Ernest, Beltram — Valašek.

Bregar, Jirkovsky, Betetto, Bremec. — Leta 1914. je zmagalo nad graškimi Amaterji moštvo: Pelan — Kušar, Turk — Tavčar, Rattay, Beltram — Vrabec, Bregar, Lenassi, Betetto, Vidmajer.

Beležiti je še, da je leta 1913. Ilirija prvič poskušala razširiti svoje delovanje na zimski sport. Brata Mencinger sta priborila klubu prve zmage na tem polju, in sicer v mednarodnih sankoških tekmah v Bohinju. V isto leto segajo tudi prvi poskusi, uvesti med nogometaše lahko atletiko, in sicer kot izpopolnitev nogometnega treninga. (Več o tem v poročilu sekcij.)

Zanimivo je, da so bližnji nemški klubi v Celju, Celovcu in Mariboru dosledno izbegavali stike z Ilirijo. Edina izjema v tem oziru je bil celovski Atletik SK, dokler ni posegel vmes nemškonacionalni «Alpenländischer Fussballverband». Ilirija je poskušala zlomiti ta tihi bojkot na ta način, da se je koncem leta 1913. včlanila v avstrijski nogometni savez. Uspeha pa to ni imelo; slejkoprej je bila navezana le na tekme z zagrebškimi, oziroma hrvatskimi klubi in se zato tudi ni brigala za bojkot avstrijskega saveza nad češkimi klubi, ako se ji je nudila prilika, dobiti Čeha za goste.

Do leta 1913. je imela Ilirija igrišče na prostoru sedanega vele-sejma. Spomladi 1914. se je preselila preko ceste na nekdanje dirkališče, s katerim razpolaga danes «Sokol». Priredila si je idealno raven teren in primerno garderobo ter obdala prostor s plotom. Start, s katerim je otvorila sezono 1914., ima posebne zasluge trojica ing. Stanko Bloudek, dr. Janko Berčič in Evgen Betetto, ki je znala ponovno zbrati preizkušene moči iz predvojne Ilirije, kolikor jih ni ostalo izven Slovenije ali jih ni vzela vojna; pridružilo se je Iliriji poleg tega nekoliko članov nekdanje goriške «Jugoslavije», ki jih je usoda vrgla v Ljubljano. Ob Celovski cesti je uspelo pridobiti klubu sedanji sportni prostor ter ga v kratkem prirediti za javne nastope in tekme. Rodbina Koslerjeva, lastnica prostora, je pokazala za težnje Ilirije izredno razumevanje in naklonjenost.

Ob izbruhu vojne je moralo izvršujoče članstvo skoro brez izjeme v vojno, sportni prostor na dirkališču pa je zasegla vojaška oblast. Delovanje Ilirije je vsled tega med vojno popolnoma počivalo. Vstajenje Jugoslavije leta 1918. znači tudi vstajenje in prerod našega sporta. Za oživetje Ilirije leta 1919. ima posebne zasluge trojica ing. Stanko Bloudek, dr. Janko Berčič in Evgen Betetto, ki je znala ponovno zbrati preizkušene moči iz predvojne Ilirije, kolikor jih ni ostalo izven Slovenije ali jih ni vzela vojna; pridružilo se je Iliriji poleg tega nekoliko članov nekdanje goriške «Jugoslavije», ki jih je usoda vrgla v Ljubljano. Ob Celovski cesti je uspelo pridobiti klubu sedanji sportni prostor ter ga v kratkem prirediti za javne nastope in tekme. Rodbina Koslerjeva, lastnica prostora, je pokazala za težnje Ilirije izredno razumevanje in naklonjenost.

Na rednem obnem zboru spomladi 1919. je sklenila Ilirija razširiti svoj delokrog na lahko atletiko in zimski sport ter temu odgovarjajoče spremeniti svoj naziv v Sportni klub «Ilirija». Za predsednika je bil izvoljen dr. Janko Berčič, ki načeluje klubu tudi v jubilejnim letu. Leta 1920. je osnovala Ilirija házensko sekcijo, ki je gojila sporedno žensko lahko atletiko ter plavalno sekcijo. Leta 1922. je zrastle v klubu sekcija za lawn-tenis; klubov odbor je tekom leta 1923. izpopolnil z znatnimi denarnimi žrtvami prvotno edino igrišče za tenis pod tako zvanim «Cekinovim gradom» z nadaljnjimi tremi igrišči, katere uporablja pozimi obenem za drsališče, na nogometnem igrišču pa je postavil prepotrebno garderobo in kopalnico. Poglavitne zasluge na tem si delita sedanji klubov podpredsednik inšpektor Rihard Negovetič in ing. Bloudek. Zadnja izpopolnitev sportnega prostora, lesena krita tribuna, je bila postavljena leta 1925. Kot predsedniki kluba so sledili dr. Berčiču Luce Koritzky, ing. Bloudek in Josu Gorec. Sportno vodstvo kluba je bilo po vojni poverjeno predvsem Betettu (nogomet), ing. Bloudku in Vodišku (lahka atletika), Baltesarju (házena in ženska lahka atletika), V. Vrančiču (smučanje) ter dr. Fuchsju (drsanje).

SK Ilirija zaznamuje po vojni ogromen razmah v vsakem oziru. Nogometna sekcija je takoj po vojni obnovila vse prejšnje stike z zunanji klubi in sklenila nebroj novih. Po kratkem, intenzivnem treningu je igrala 20. julija 1919. svojo prvo tekmo po vojni, in sicer v Mariboru z Rapidom, katerega je nadvladala s 5 : 1. Na razpolago ji je bilo začetkoma moštvo: Pelan — Rajgelj, Kanc (Kušar, Kavšek) — Tavčar, Zucchiatti (Zupančič II), Vrančič — Bano, Pretnar, Betetto, Bregar, Deržaj (Zupančič I). Odslej sledijo tekme nedeljo za nedeljo. I. moštvo odigra vsako sezono povprečno po 35 tekem, rezerva in juniorsko moštvo skupaj prilično enako število. Od časa do časa vodijo nogometni trening tuji trenerji; letos ima sekcija izvrstnega učitelja v osebi K. Zankla, bivšega igralca «Wiener Sportkluba». V I. moštvu uporablja sekcija trenutno sledeče igralce: Miklavčič, Pogačar, Beltram, Jenko, dr. Tavčar, Herman, Zupančič G., Zankl, Zupančič Lado, Zupančič I, Oman, Verovšek, Doberlet, Kreč, Poduje, Dekleva, Košenina, Pevalak I. Sekcija nosi prvenstvo LNP od leta 1920. dalje za I. moštvo in rezervna moštva; pregled prvenstvene pozicije SK Ilirije v raznih

sezonah podajamo ob sklepu poročila. V terminski listi Ilirije se nahaja vsako leto vrsta mednarodnih tekem; izmed večjih inozemskih klubov, ki so zadnja leta gostovali v Ljubljani, navajamo: Slavija (Praga), ČAFC (Praga), Sparta (Kladno), Rapid, Wiener Sportklub, Floridsdorfer AC, Slovan, Admira, Amateure (vsi Dunaj), Sturm (Gradec), Wacker, 1860 (München), Leipziger BC, AC Venezia, Olimpia (Reka), Gloria (Reka). Cela vrsta igralcev Ilirije je že slavila jubilej stote tekme za zeleno-bele barve, nedavno je slavil Beltram kot prvi že dvestoto tekmo za Ilirijo; blizu dvesto tekem imajo dalje Oman in trije bratje Zupančiči, ob petnajstletnici pa praznujeta stoto tekmo zaslužni dr. Tavčar in vratar Miklavčič.

Lahkoatletska sekcija je prinesla klubu moško lahkoatletsko prvenstvo Slovenije za leta 1920., 1921. in 1924. ter nekolikokrat časten placement v državnem prvenstvu, dalje žensko prvenstvo Slovenije za leti 1923. in 1925. ter državno prvenstvo za leto 1925. Atletinje in atleti Ilirije drže večino slovenskih in jugoslovenskih lahkoatletskih rekordov. Házena Ilirije nosi prvenstvo Slovenije nepretrgoma od leta 1920., po nekoliko jugoslovenskih in slovenskih prvenstev ima plavalna sekcija (Kordelič), smučka (Janša, Bloudkova, Pogačar), teniška in drsalna. S posebnim zadoščenjem mora navdati Ilirijo, da ji je uspelo vzdržati in razširiti na novo uvedene sporte házeno in lahko atletiko ter bistveno prispevati k njih popularizaciji. (Podrobnosti v poročilih sekcij.)

Naravno, da je zahteval sportni razmah kluba tudi povečanje upravnega aparata, ki zaposluje danes okrog 40 funkcionarjev. Financijelno riskantne mednarodne tekme so mnogokrat zahtevale od klubove uprave veliko podjetnosti in velikopoteznosti. Odbor Ilirije je zavzemal tu gotovo pravilno stališče, da so velike mednarodne tekme tolikega moralnega in sportnega pomena, da jih treba omogočiti navzlic materijalnemu riziku. Gospodarsko in organizatorno stanje kluba je danes na stopnji velikomestnih klubov. Če si danes ogledamo krasno zgrajena igrišča in vse druge sportne naprave jubilaranta Ilirije, moramo priznati velikansko delo in podjetnost. Pri tem ima vsak svoj del, vsak svoje zasluge: odbor in člani.

Po vojni je nastopila v našem sportnem gibanju nova doba tudi v sportno-organizatornem oziru. V Zagrebu se je leta 1919. osnoval Jugoslovenski nogometni savez, v Sloveniji pa je leta 1920. prevzel vodstvo nogometa Ljubljanski nogometni podsavez. Že pred njim je vodila agende vodilne sportne instance v Sloveniji v vseh panogah Sportna zveza. Obe te dve organizaciji je oživetvorila neposredno ali posredno potom svojih članov Ilirija.

S. K. Ilirija v prvenstvenem tekmovalju L. N. P. 1920. do 1926.

(V tabelah značijo prve številke število odigranih, druge število dobljenih, tretje število neodločenih in četrte število izgubljenih tekem.

Nato sledi razlika golov in število doseženih točk.)

Spomladi 1920.:

SK Ilirija	6	6	—	—	51 : 3	12
SV Rapid	6	4	—	2	16 : 18	8
SK Slovan	6	3	1	2	13 : 15	7
SK Hertha (Maribor)	6	3	1	2	16 : 19	7
Sportverein (Celje)	6	2	2	2	20 : 22	6
SK Rote Elf (Maribor)	6	1	—	5	10 : 29	2
SSK Maribor	6	—	—	6	11 : 31	0

Jeseni 1920:

Ljubljansko okrožje: SK Ilirija	1	1	—	—	9 : 1	2
SK Slovan	1	—	—	1	1 : 9	0

(ostali ljubljanski klubi so tvorili 2. razred).

Semifinale: Ilirija : Celje 13 : 2

Finale: Ilirija : Rapid 6 : 0

Spomladi 1921.:

Semifinale: Atletik SK (Celje) : Maribor 2 : 1

Finale: Ilirija : Atletik SK 5 : 5, 7 : 2

Leto 1921./1922.:

Ljubljansko okrožje: SK Ilirija	4	4	—	—	20 : 4	8
SK Primorje	4	1	1	—	5 : 13	3
SK Sparta	4	—	1	3	4 : 12	1

(ostali ljubljanski klubi so bili v 2. razredu).

Semifinale: Maribor : Atletik SK 2 : 0

Finale: Ilirija : Maribor 5 : 1

Leto 1922./1923.:

Ljubljansko okrožje: SK Ilirija . . .	4	3	—	1	14 : 5	6
SK Hermes . . .	4	1	1	2	7 : 9	3
SK Primorje . . .	4	1	1	2	5 : 12	3

Finale: Ilirija : Maribor 6 : 1.

Leto 1923./1924.:

Ljubljansko okrožje: SK Ilirija . . .	4	3	1	—	20 : 4	7
SK Hermes . . .	4	1	1	2	3 : 11	3
SK Jadran . . .	4	0	2	2	5 : 13	2

(ostali ljubljanski klubi so bili v 2. razredu).

Semifinale: Maribor : Celje 6 : 0

Finale: Ilirija : Maribor 5 : 0

Leto 1924./1925.:

SK Ilirija	12	11	1	—	57 : 5	23
SV Rapid	12	7	—	5	28 : 25	14
SK Jadran	12	5	2	5	18 : 27	12
SK Hermes	12	4	3	5	18 : 21	11
SK Primorje	12	4	3	5	21 : 35	11
SSK Maribor	12	4	1	7	20 : 32	9
SK Celje	12	1	2	9	17 : 34	4

Leto 1925./1926. (še nedovršeno):

Ljubljansko okrožje: SK Ilirija . . .	12	11	—	1	95 : 7	22
SK Jadran . . .	12	8	—	4	48 : 29	16
SK Slovan . . .	12	8	—	4	52 : 40	16
ASK Primorje . . .	11	7	—	4	51 : 15	14
ZSK Hermes . . .	12	5	—	7	28 : 39	10
SK Slavija . . .	12	1	—	11	9 : 64	2
SK Svoboda . . .	11	1	—	10	4 : 93	2

Važnejše tekme SK Ilirije v letu 1925.: Olimpia (Reka) 0 : 3, 3 : 0, 0 : 1; Ostmark (Wien) 2 : 3, 3 : 1; Sturm (Graz) 3 : 1, 1 : 2; Hašk (Zagreb) 0 : 2; Gradjanski (Zagreb) 4 : 2; Concordia (Zagreb) 2 : 2; AC Venezia 1 : 2, 3 : 1; Gloria (Reka) 5 : 1, 3 : 1; Rapid (Maribor) 7 : 4; Primorje (Ljubljana) 6 : 0, 3 : 2; Bačka (Subotica) 0 : 3; Maribor 9 : 1.

Tekme SK Ilirije v letu 1926.: Hermes 4 : 0; Primorje 3 : 4, 0 : 1; Slovan 10 : 0; Jadran 9 : 1; Sturm (Graz) 1 : 1, 1 : 2; Villacher SV (Beljak) 3 : 1; Rapid (Maribor) 3 : 1; Ptuj 5 : 1; Amateure (Wien) 0 : 4, 3 : 4.

Ilirija rezerva je igrala v letu 1926.: Slovan rez. 6 : 0; Hermes rez. 7 : 1; Slavija 8 : 1, 14 : 1; Svoboda 17 : 1; Primorje rez. 8 : 0; Trbovlje 12 : 0.

Pregled tekem S. K. Ilirije, igranih od leta 1911. do leta 1925.

	Število vseh odigranih tekem	Od teh			score	Prvenstvenih tekem				score	Mednarodnih tekem				score	Pokalnih tekem				score	Priateljskih tekem				score
		dobljenih	neodločenih	zgubljenih		odigrano	dobljenih	neodločenih	zgubljenih		odigrano	dobljenih	neodločenih	zgubljenih		odigrano	dobljenih	neodločenih	zgubljenih		odigrano	dobljenih	neodločenih	zgubljenih	
I. moštvo 1911-1925	294	184	26	84	1088 : 506	43	37	2	4	249 : 43	69	29	5	35	187 : 154	3	3	—	—	16 : 1	19	115	19	4	636 : 308
Rezerva 1919-1925	113	70	17	26	438 : 117	27	21	3	3	148 : 28						1	—	—	1	0 : 4	85	49	14	22	290 : 125

Lahkoatletska sekcija

a) moška.

Leto 1913. je bilo rojstno leto slovenske lahke atletike. Takratni ravnatelj Kolinske tovarne Pukelj, navdušen prijatelj sporta, je bil prvi, ki je pričel propagirati pri Iliriji lahko atletiko. Pukelj je zbral izmed članov nekaj dijakov in je z njimi začel vežbati v Kolinski tovarni. Bil jim je kot bivši prvak Češke in imejitelj več rekordov izborni učitelj. Pod njegovim strokovnim vodstvom sta posebno napredovala tekača Dermelj in Valašek, prvi na dolge, drugi na kratke proge. Prišla je svetovna vojna in sportno življenje je zaspalo.

Ob prevratu smo dobili v Ljubljano francosko komisijo, kateri je bil dodeljen podporočnik Brouste — navdušen sportnik. Ilirija je med tem zopet oživela in na njenem novem sportnem prostoru poleg pivovarne Union je dnevno vežbal Brouste z nekaterimi vojniki francoske komisije. Bil je izboren skakač ob palici, dober metalec diska in sprinter. Vzbudil je zanimanje za lahko atletiko pri nekaterih članih Ilirije, ki so pod njegovim strokovnim vodstvom v kratkem lepo napredovali. Najboljša takratna allround atleta sta bila Slavko Pretnar in Ivo Kavšek. Seme, katero je vsejal Brouste, je pričelo kiliti. Število članov, ki so pričeli gojiti lahko atletiko, je naraščalo in že spomladi l. 1920. je Ilirija ustanovila lahkoatletsko sekcijo kot prvo v Sloveniji. Oče razmaha pa je bil inž. Stanko Bloudek, ki je moralno in gmotno podprl lahko atletiko. Po njegovem prizadevanju je Ilirija uredila tekališče in prostore za skoke in mete. Pobuda, katero je dala Ilirija, je napotila tudi druge klube, da so začeli gojiti to sportno panogo. Ilirija je v svrhu njene propagande dala svoj sportni prostor brezplačno na razpolago drugim klubom. Tudi takratni LNP je uvidel važnost te panoge sporta in je uvedel prisilne treninge za vse klube na igrišču Ilirije. Razpisal je tudi meseca septembra 1920. v okviru «Sportnega tedna» lahkoatletični miting za nogometaše, obvezen za vse podsavezne klube. Sportni teden je posebno v lahki atletiki pokazal, da imamo dober material. Ako pomislimo, da so imeli nogometaši komaj mesec dni sistematičnega lahkoatletskega treninga, moramo smatrati dosežene rezultate za dokaj dobre. Kvantitativno je bila udeležba nad vse povoljna. Tekmovalo je 105 atletov, ki so dali skupno 214 konkurentov. Najboljše moštvo je postavila S. K. Ilirija, ki je zasedla od 15 konkurenčnih točk 12 prvih, 7 drugih in 4 tretja mesta. Prireditelj je bila

propagandna v pravem pomenu besede in je vzbudila med občinstvom veliko zanimanje. Kljub temu so se našle posamezne «ugledne osebe», ki so videle še vedno v sportnem gibanju «smešno in nezaslišano norenje». Slovenski rekorderji so postali: Slavko Pretnar (skok v višino z mesta 125, krogla 8-95, zapreke 110 19-2 jug. rek. 100 m 12-1, skok v daljavo 525), Vidmajer (400 m 1-02, kopje 34-45), Beneš (skok v višino 149, ob palici 255), inž. Bloudek (disk 29-95). Propagandno je posebno vplivala stafeta skozi mesto, ki je končala po napeti borbi s celjskimi Atletiki z zmago Ilirije.

S to prireditvijo je bil postavljen temeljni kamen lahke atletike v Ljubljani in sploh v Sloveniji. Od te dobe se je stalno širila. Vstajali so novi talenti, ki so kmalu imeli priliko pokazati svoje znanje. Ilirija je od časa do časa priredila v odmorih nogometnih tekem v propagandne svrhe manjše lahkoatletске tekme. Tako je uvrstila kot novo točko vlečenje vrvi in zmagala proti Primorju. Ta točka je bila odslej redno na programu in je mnogo pripomogla v propagandnem oziru. Prihodnje leto je priredila Ilirija 10. julija prvi lahkoatletski miting, na katerem je poleg nogometašev sodelovalo tudi nekaj atletov specialistov. V nekaterih točkah je bilo zaznamovati napredek. Dominirali so še vedno kanoni Ilirije, Pretnar (krogla 9-12 sl. r.), Vidmajer in Beneš. Meseca avgusta so ob priliki proslave desetletnice S. K. Ilirije imeli njeni atleti prvič priliko meriti se s specialisti iz Zagreba. Zagrebčani so zasedli vsa prva mesta, vendar sta jim bila Beneš in Pretnar opasna konkurenta. Beneš je postavil dva nova slovenska rekorda (skok v višino 150, 400 m 58-1), Pretnar v krogli 9-32 m. Ta miting je mnogo pripomogel k nadaljnjemu razvoju lahke atletike. Videli smo, da ni glavno energija in volja, temveč tehnika. Koliko so pridobili naši atleti, nam je pokazal II. sportni teden. Vsi rezultati so bili zboljšani in napredek je bil očividni. V končnem placementu je Ilirija dosegla s 56. točkami prvo mesto. V nekaterih disciplinah so bili doseženi izvrstni rezultati, tako v teku na 1500 m (Vidmajer v času 4-48 sl. r.), ki se je držal dolgo časa. Pretnar je postavil v skoku v višino brez zaleta slovenski rekord 125. Slovenski in neoficielni jugoslovanski rekord je postavila takratna najboljša stafeta Ilirije 4×100 v postavi Pretnar, Vidmajer, Pevalek, Beneš v izvrstnem času 47-7. Pri istem mitingu je kombinirana stafeta 4×100, v kateri so bili trije tekači Ilirije, dosegla čas 46-9 in postavila nov jugoslovanski rekord. Ne navadno zanimanje je vzbudila stafeta skozi mesto 10×350, s sigurno

zmago Ilirije v rekordnem času 6:52. Stafeta je bila sestavljena: Pretnar, Splihal, Pevalek, Vidmajer, Beneš, Komar, Zupančič II, Beltram, Hus in Zupančič I. Zmago je odločila taktično zelo dobro sestavljena trojica Pevalek, Vidmajer, Beneš. Oktobra istega leta so gostovali Vidmajer, Beneš, Pretnar, Pevalek izven konkurence na lahkoatletskem mitingu Maribora in zasedli v vseh šestih točkah, kjer so nastopili, prva mesta. Beneš je postavil kljub slabemu tekališču na 100 m nov slovenski rekord v skoku v višino na 1:55 m.

Povodom poroke Nj. Vel. kralja Aleksandra so se vršile 3. in 4. junija v Beogradu izbirne lahkoatletске tekme za reprezentanco proti Rumuniji. Od Ilirije je tekmoval Beneš, ki se je ob hudi konkurenci častno plasiral na tretje mesto pri teku na 400 m. V počast bivanja kraljevske dvojice na Bledu je priredila Sportna Zveza 2. julija 1922. sportni miting v Zaki, kateremu je Nj. Vel. kralj Aleksander osebno prisostvoval. Tekališče je uredil ing. Bloudek. Od Ilirije je tekmoval samo Beneš, ki se je v teku na 400 m plasiral za jugoslovanskim rekorderjem Kojićem na drugo mesto. Ob priliki otvoritve igrišča S. K. Primorja so sodelovali tudi atleti Ilirije z lepimi uspehi. Vidmajer je postavil dva slovenska rekorda (skok v daljavo 6:07 in kopje 37:25). Teden dni kasneje je priredila Ilirija lahkoatletski miting, ki je po uspehih in organizaciji prekašal vse dosedanje. Vidmajer je postavil nov slovenski rekord na 400 m s 56:6. Na tretjem sportnem tednu (1922.) je Ilirija sigurno zmagala s 67 točkami. Njeni atleti so poboljšali nič manj kot sedem slovenskih rekordov, od teh dva jugoslovanska. Vidmajer je dosegel pet prvih mest in postavil štiri slovenske in en jugoslovanski rekord (800 m 2:11, troskok 11:31, 400 m 55, petboj, pri petoboju na 1000 m z 2:55:1 slovenski in jugoslovanski rekord). Albin Turk je zboljšal slovenski rekord v skoku ob palici na 2:75. Stafeta skozi mesto (10×350) v postavi Kavšek, Pogačar, Persche, Koch, Zupančič L., Pevalek, Hus, Vilhar, Stepišnik, Vidmajer je postavila nov slovenski rekord 6:42:8. Izvrstna je bila olimpijska stafeta 100×200×400×800 (Pevalek, Vilhar, Koch, Vidmajer), ki je s časom 3:44 postavila slovenski in jugoslovanski rekord. V splošnem je Ilirija dosegla devet prvih, pet drugih in sedem tretjih mest. Atletski naraščaj Ilirije se je udeležil 17. junija 1923. juniorskega mitinga Primorja in dosegel tri prva, dva druga in eno tretje mesto. V teku na 60 m je postavil Stepišnik s 6:4 slovenski rekord. Ilirija je priredila tudi klubsko prvenstvo v nekaterih disciplinah, kjer so postali klubski prvaki: Beneš na 100 m (11:6), Vidmajer na 200 m (25:3) in Persche na 1500 m (4:47:8). Za prvenstvo Slovenije 1923. so bili atleti Ilirije slabo pripravljeni, kajti kot nogometaši so imeli premalo časa za vežbanje in so dosegli z 39 točkami le tretje mesto (tri prva, pet drugih in štiri tretja mesta). Borštinar je v skoku v višino izenačil slovenski rekord. Nato ima beležiti lahka atletika zastoj, ker ni bilo zadostnega materiala. Po zaslugi inž. Bloudka pa se je kmalu obrnilo na boljše in uspehi niso izostali. Pričelo se je s pomlajevanjem v sekciji. V prvenstvu Slovenije 1924. za cross-country na 7:5 km si je priboril prvenstvo Hribovšek; moštvo pa je doseglo drugo mesto. Zelo uspešen je bil za Ilirijo miting Primorja in Jadrana, na katerem so startali štiri atleti Ilirije (Persche, Orehek, Štrekelj, Deržaj) v sedmih točkah in zasedli šest prvih in eno tretje mesto. Orehek je zboljšal v metu kopja slovenski rekord na 39:20 m. Na olimpijskem izbirnem mitingu so trije atleti Ilirije pri startu v treh točkah zasedli prvo mesto. Deržaj je postavil v teku na 5000 m nov slovenski rekord 17:24:1. Haškovega mitinga v Zagrebu sta se udeležila Deržaj in Orehek in zasedla eno prvo in dve drugi mesti. Pri tem je Deržaj zboljšal dva slovenska rekorda (1500 in 5000 m). Temeljita priprava za prvenstvo Slovenije je imela uspeh. Ilirija je dosegla 64 točk in težko priborjeno prvenstvo. Njeni atleti so postavili šest slovenskih rekordov in dosegli sedem prvih, sedem drugih in sedem tretjih mest. Slovenske rekorde so postavili: Borštinar in Vidmajer v skoku v višino 165, Derganc v krogli 11:11 m, Štrekelj in Derganc v skoku ob palici 2:80 m, Orehek v kopju 44:39 m. Oražem v disku 31:82 m in Zupan v metu kladiva 30:36 m. Sledil je poset lahkoatletskega trenerja Hockeja in z njim znaten napredek in razmah lahke atletike. Leto 1925. je prineslo prvenstvo v cross-countryju, kjer se je plasiral Deržaj na prvo, Roth na drugo mesto. Ista atleta sta se udeležila nočnega teka skozi Zagreb in se plasirala na prvo, oziroma peto mesto. V akademskem petoboju je nepričakovano zmagal Zupančič Lado pred favoritom Valtričem. Ilirija je priredila krasno uspeli narodni miting, kjer so njeni atleti postavili tri nove slovenske rekorde: Gregorka v skoku ob palici 800, Orehek v kopju 46:78 m in Zupan v kladivu 33:20 m. Izbirni miting za Dunaj nam je prinesel dve prvi mesti v kopju in teku na 5000 m po Orehku in Deržaju. Na mitingu 29. maja je Deržaj postavil na 1500 m nov slovenski rekord 4:31:4. V prvenstvu Slovenije se je Ilirija plasirala na drugo mesto. Njeni atleti so zopet postavili več novih slo-

venskih rekordov; Vrhovec v disku 33:38 m, Deržaj v teku na 5000 m 17:10:8 in jugoslovanski rekord na 1500 m 4:31:1, Zupančič Lado na 800 m 2:11 in Derganc v krogli 11:43 m. Štrekelj je izenačil rekord v skoku ob palici. Skupno je dosegla Ilirija 58 točk. V prvenstvenem olimpijskem petoboju je ponovno zmagal Zupančič Lado s 2536:63 točkami, kar je nov slovenski rekord. Ilirija se je s štirimi atleti (Gregorka, Deržaj, Zupan, Orehek) udeležila lahkoatletskega mitinga za prvenstvo Jugoslavije in se plasirala na 5. mesto. Deržaj je postavil na 5000 m s 17:04 nov jugoslovanski rekord.

Sekcija ima letos preko 50 rednih atletov, med temi poleg pretežne večine slovenskih tudi enega jugoslovanskega rekorderja — Edi Deržaja —, ki obeta pod strogim in strokovnim vodstvom načelnika sekcije prof. Čopa za letošnje leto nove uspehe.

b) damska.

Začetek damske lahke atletike je bil v letu 1920. Na I. sportnem tednu je bilo prvič na programu vlečenje vrvi, tek na 60 m in stafeta 4×60 m. Najboljša sprinterica je bila Bambičeva (sedaj Zupančičeva). Tekmovala so edino atletinje Ilirije. Drugi nastop atletinj je bil 10. julija 1921., in sicer za stafeto 4×70. Prvi večji nastop je bil na II. sportnem tednu v I. 1922. Ilirija je zmagala v stafeti 4×75 (45), Bloudkova v skoku v višino (125) in Petričeva v skoku v daljavo (260). V končnem placementu klubov je bila Ilirija prva; vsi doseženi rezultati so bili slovenski rekordi. V letu 1922. so se udeležile atletinje Ilirije otvoritve igrišča Primorja in dosegle prvo mesto. Met diska je bil prvič v Jugoslaviji na programu; konkurenca pa se je morala vršiti izven programa, ker je bil takrat glasom pravil JLAS met diska za dame protipredpisen. Prvo mesto je dosegla Bloudkova z 12:76 m. 19. avgusta 1922. je v reprezentančni stafeti Ljubljane tekla tudi Bambičeva; zmagala je Ljubljana v času 44:1 (4×75). Velik napredek je zaznamovati v letu 1923. Najuspešnejše atletinje so bile Cimpermanova, Šircova, Bloudkova in Leganova. Cimpermanova je postavila štiri slovenske in jugoslovanske rekorde, in sicer: v kopju, disku, krogli in skoku v višino. Leta 1924. so se prvenstva Jugoslavije udeležile tudi atletinje Ilirije in dosegle drugo mesto. Na isto mesto so se postirale pri prvenstvu Slovenije. Mitinga se je udeležilo devet atletinj Ilirije. Bernikova je postavila v metu krogle nov slovenski in jugoslovanski rekord s 7:45 m, Krischeva pa v disku slovenski rekord 23:67.

Največji razmah zaznamuje ženska lahka atletika v letu 1925. Ilirija je dosegla pri startu za prvenstvo Slovenije naziv prvaka s 47 točkami. Zaznamovati imamo sledeče nove rekorde: Omanova na 100 m 13:1 (slovenski in jugoslovanski rekord, ki je bil od takratnega svetovnega rekorda samo 0:3 sekunde slabši) in Bernikova v metu krogle z 8:19 m (slovenski in jugoslovanski rekord). Ogromen uspeh je dosegla Ilirija pri prvenstvu Jugoslavije v Velikem Bečkereku. Udeležilo se je prvenstva samo šest atletinj Ilirije, ki so pa zasedle vsa prva mesta in si priborile častni naslov državnih prvakinj. Dne 2. avgusta se je udeležila ženska lahkoatletska sekcija ASKovega mitinga v Zagrebu in dosegla v končni klasifikaciji prvo mesto. Pri tem nastopu je postavila Bernikova v metu krogle (3:628 kg) nov jugoslovanski rekord z 9:34 m. Ravnotam je postavila Lidija Erberjeva v metu diska (1 kg) z 22:655 m nov slovenski rekord. Na istem mitingu je prvič nastopila Špornova in zmagala v skoku na daljavo (4:68 m). Malo pozneje se je damska sekcija Ilirije udeležila mitinga Gradjanskega, kjer je dosegla prvo mesto v troboju in pri metu diska nov slovenski rekord 25:38 (Omanova). Priborila je krasno darilo za klub in še posebno darilo zase.

Največji uspeh jugoslovanske ženske lahke atletike je imela damska sekcija Ilirije pri damskem meddržavnem mitingu Češkoslovaška-Jugoslavija. Že pri izbirnem mitingu je postavila Bernikova v metu krogle (5 kg) z 8:37 nov slovenski, jugoslovanski in svetovni rekord, ki je bil za 17 cm boljši od starega. V reprezentančnem timu sta tekmovali z uspehom Omanova in Bernikova.

Število članic damske lahkoatletске sekcije vedno narašča in je naraslo od prvotno treh na preko 30, ki sedaj aktivno goje to lepo sportno panogo.

Hazenska sekcija

Bilo je pred šestimi leti, v poletju leta 1920. Na igrišču pred državnim kolodvorom so se pojavile naše prve hazenašice-Ilirijanke.

Zbralo se je 14 — za začetek naravnost razveseljivo število — mladih, idealnih in navdušenih članic, ki so začele pod vodstvom nogometnega trenerja Loosa, ki je prinesel to za žensko mladino tako idealno in prikladno igro iz Prage, takoj z intenzivnimi treningi.

Kljub nezanimanju s strani širšega občinstva in kljub raznim predsodkom, ki so vladali proti tej lepi sportni panogi celo v sportnih

krogih samih, je stvar lepo napredovala in 23. oktobra 1920. beležimo že prvi javni nastop naših mladih hazenašev. V prijateljski propagandni tekmi sta si stali nasproti dve družini Ilirije. Tekma je končala z rezultatom 6:3 za A družino, v kateri so se odlikovale predvsem sedanje članice Atene: Petričevi I in II ter Zupančičeva. Poleg teh je treba omeniti tudi našo prvo izvrstno vratarico Počivavnikovo, napadalko Bloudkovo, dalje v več sezonah nedosegljivo branilko Bambičevo ter Vidrovo I, ki je veljala v tej dobi za najopasnejšo šuterko.

Po tej tekmi, ki se je vršila že v pozni jeseni, se je sezona zaključila. Večmesečni zimski odmor je slabo vplival na nadaljnji razvoj sekcije. Pri večini igralk je ono početno navdušenje pojenjalo, tako da smo pričeli novo sezono 1921. samo še z osmimi igralkami. Delovanje sekcije pa je bilo kljub temu v novi sezoni že mnogo agilnejše. V tem letu zaznamujemo že štiri javne tekme proti tujim nasprotnicam, in sicer tri proti Jadranovi družini in eno proti družini Slavije. Vse štiri tekme so bile odločene v korist Ilirije. Drugih pomembnejših dogodkov v sezoni leta 1921. ni bilo.

V sezoni 1922. je ostalo zvestih samo še pet članic iz prejšnjih dveh sezon. Pogrešali smo predvsem vratarico, katero je dobro zamenjala Šepetavčeva. Odšla pa je tudi Vidrova, ki nam je v nadomestilo poslala svojo sestro Pavlo, ki še danes z uspehom nastopa za belo-zelene barve.

Sezona 1922. je pomenila v razvoju naše sekcije nekaj mejnik. Sportna zveza, ki je budno čuvala nad razvojem vseh panog, je prevzela tudi hazeno v svoje okrilje. Razpisala je takoj tekme za prvenstvo Slovenije, iz katerih je izšla Ilirija kot zmagovalka in si s tem prvič priborila naslov prvaka Slovenije.

Nekak zgodovinski pomen za našo družino pa ima gostovanje SK Židenic iz Brna v dneh 17. do 19. avgusta. Ilirija se ni ustrašila gmotnih žrtev, ki so bile zvezane z gostovanjem takrat najmočnejše češkoslovaške družine. Njen cilj je bil na eni strani pokazati naši javnosti in vsem onim, ki so takrat nekako nezaupno gledali v hazeno, kako izredno lepa je ta igra, ako se jo igra dobro in pravilno, na drugi strani pa seznaniti svoje članice s pravilnim sistemom igre. Naša hazena, ki so jo gojile do takrat jako primitivno, je z gostovanjem Čehinj dobila nov trden temelj, na katerem se je začela hitreje in uspešneje razvijati.

Vpliv tega gostovanja na našo družino se je pokazal zlasti v letu 1923. Sekcija je v tem letu kvalitativno in kvantitativno silno napredovala. Število članic se je zvišalo od 7 iz prejšnje sezone na 17. V tej sezoni beležimo prve nastope Omanove, Leganove, Jezerškove in drugih. Največja pridobitev za družino pa je bila Cimpermanova, ki pa je ostala v klubu le eno sezono. Ilirija je slovela od tega leta dalje kot ena najjačjih družin v naši državi. Upoštevana je bila povsod, kar pričajo razna in številna vabila tujih klubov na gostovanja. Z uspehom je nastopila družina v tej sezoni v Čakovcu, Karlovcu, Sisku in večkrat v Ljubljani. Pomembna so bila njena gostovanja v Zagrebu in Beogradu, kjer je bila sicer od tamošnjih mnogo jačjih družin poražena, napravila pa je prav dober vtis. Kot jako važen moment je zaznamovati v tej sezoni zopetno gostovanje Čehinj, in sicer SK Slavije iz Prage. Družina je dosegla v obeh tekmah proti rutiniranemu nasprotniku nad vse častne rezultate. Sekcija je doživela v tej sezoni malenkostno krizo, kar pa na njen razvoj ni mnogo vplivalo.

V letu 1924. ne beležimo posebnih sprememb. Napredka v kvalitativnem oziru ne zaznamujemo skoro nikakega. Število članic je ostalo isto kot v prejšnji sezoni. Klub se je v tem letu včlanil v hazensko sekcijo Llapa, kar pomeni za razvoj hazene zopet dalekosežen in neprecenljiv korak. V prvenstvenih tekmah, katere je razpisal podsavez, si je priborila Ilirija zopetno prvenstvo Slovenije in to proti Hermesu in že takrat jako močni Ateni.

Največji razmah zaznamuje Ilirija v letu 1925. Priborila si je ponovno prvenstvo Slovenije ter se istočasno kvalificirala za tekmovanje za prvenstvo države. V reprezentančni team Ljubljane, ki je nastopil dvakrat proti Zagrebu in enkrat proti Pragi, je postavila sekcija po pet članic, in sicer: Jermolovo, Vidrovo, Omanovo, Bernikovo in Petanovo. K mladinskim pokalnim tekmam, katere je v propagandne svrhe razpisal LHP, je postavila sekcija močno mladinsko družino, ki je šla s sigurnimi šansami v boj.

Leta 1926. je pričela sekcija z udeležbo v mladinskem pokalnem turnirju, iz katerega je izšla kot sigurna zmagovalka. Njena mladinska družina je v treh zaporednih tekmah z lahkoto porazila družine Atene, Primorja in Mure. Slabše je odrezala v prvih tekmah prva družina, ki je gostovala 4. in 5. aprila v Zagrebu proti inoficijelnemu prvaku države Ašku, ter bila poražena z visoko goldiferenco. Tudi v naslednji prvenstveni tekmi proti Ateni ji sreča ni bila naklonjena.

Sekcija je stala v stalnih stikih z vsemi pomembnejšimi klubi naše države, kar pričajo pogosta gostovanja Ilirije v tujih mestih. Pridobila si je velikih zaslug za propagiranje te vrste sporta ne samo doma, temveč tudi zunaj. Dala je posredno ali neposredno inicijativo za ustanovitev hazenskih sekcij predvsem ljubljanski Ateni, Hermesu in Jadranu.

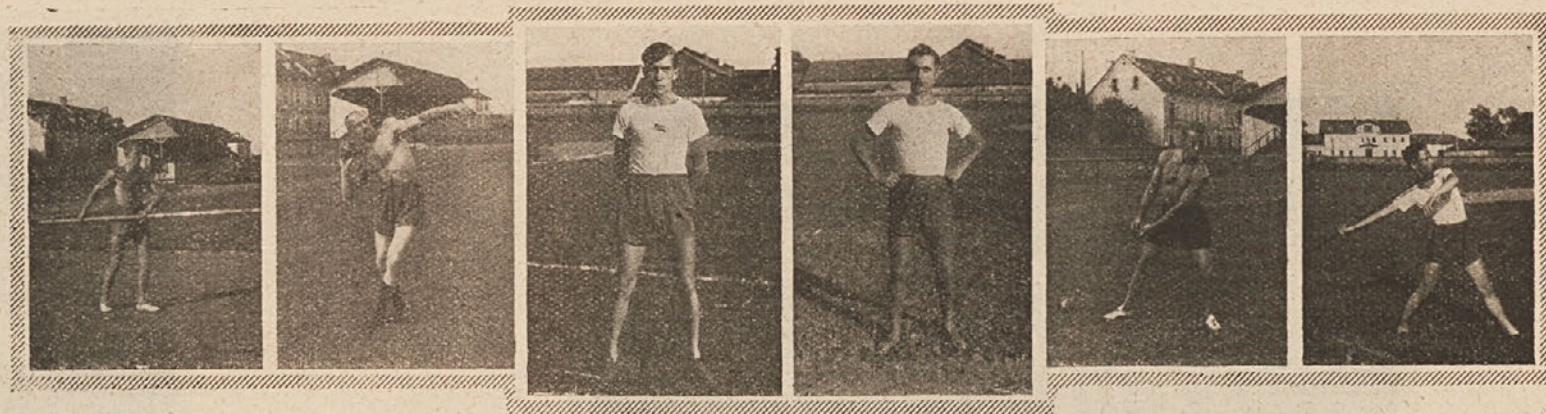
Za razvoj sekcije so si stekli posebne zasluge od početka do danes gg.: dr. Kropivnik, Pretnar in v novjšem času dr. Mayer, pod čigar vodstvom sekcija stalno napreduje. Pri njegovem uspešnem delu ga podpira sekcijski odbor, katerega tvorijo ga. Tratnikova, gdč. Mihelič, ki vodi tajniške posle, gdč. Golobova in Vidrova ter g. Baltesar kot tehnični referent.

Nekoliko še o naših igralkah. Interesantno je, da od igralk prve družine v letu 1920. ne igra nobena več za barve Ilirije. Deloma so odšle v druge klube, deloma pa so to panogo sporta popolnoma opustile. Kot najbolj zvesti Ilirijanki sta se izkazali Vidrova in Omanova, od katerih nastopa Vidrova že peto in Omanova četrto sezono. Bernikova, ena najjačjih opor sedanje družine, je nastopila prvič za belo-zelene barve 8. avgusta 1924. Od mlajših moči je vsekakor najmarkantnejša Špornova, čije pridobitev za klub je neprecenljive vrednosti.

Največkrat je doslej nastopila za klubove barve Omanova, in sicer 37krat; slede ji Vidrova s 30 tekmami, Petanova s 24, Bernikova z 22, Kóch II in Bloudkova s 16, Jermol I in Schweiger z 12, Šporn in Jermol II z 8 itd. Največ golov za naše barve pa je zabila Bernikova, in sicer 67; poleg nje je omeniti Omanovo z 42 goli, Petanovo z 20, Bloudkovo s 15 in Jermolovo II s 14.

Spodaj navedena tabela nam kaže točne podatke o odigranih tekmah od početka sekcije do danes.

V sezoni	Število članic	Število odigranih tekem								Score													
		v celoti	med temi							v celoti	dani goli						v celoti	prejeti goli					
			prijateljskih	mednarodnih	prvenstvenih	pokalnih	propagandnih	v Ljubljani	v tujini		prijateljskih	mednarodnih	propagandnih	pokalnih	prvenstvenih			prijateljskih	mednarodnih	propagandnih	pokalnih	prvenstvenih	
1920	14	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—	—	—		
1921	8	4	4	—	—	—	—	4	—	28	28	—	—	—	—	4	4	—	—	—	—		
1922	7	4	1	2	1	—	—	4	—	16	4	1	—	—	11	23	1	21	—	—	1		
1923	17	12	10	2	—	—	—	6	6	69	68	1	—	—	—	47	35	12	—	—	—		
1924	17	10	6	—	3	—	1	7	3	47	28	—	3	—	16	24	20	—	1	—	3		
1925	33	16	9	2	4	1	—	10	6	122	55	19	—	2	46	52	36	7	—	2	7		
1926	33	9	3	—	3	3	—	6	3	48	8	—	—	25	15	45	29	—	—	9	7		
do 1. maja		56	33	6	11	4	2	38	18	330	191	21	3	27	88		195	125	40	1	11	18	

Atleti, slovenski rekorderji in prvaki: Gregorka v skoku ob palici, Derganc v metu kroglice, Deržaj v teku na 1500 m in na 5000 m (jugoslovanski rekorder), Zupančič L. v olimpijskem petoboju, Zupan v metu kladiva in Orehek v metu kopja.

Borštinar, slovenski rekorder v skoku v višino.

Štrekelj, slovenski rekorder v skoku ob palici.

SK Židenice (Brno) : Ilirija l. 1922.; važen mejnik v razvoju hazene.

Prve atletinje S. K. Ilirije v sportnem tednu 1921. (Bloudkova, Petričeva, Bambičeva.)

Football-klub Hermes leta 1911., predhodnik S.K. Ilirije.

Od leve na desno: Hiti, Valašek, Zucchiniatti, Jankovič, † Kobler, Ferjančič, Gorjup, Betetto, Vadnal, Bano, † Bremec, Sodnik Mencinger.

Rezerva Ilirije, prvak rezerv ljub. okrožja za l. 1925./1926. pred tekmo proti rezervi Primorja (8 : 0). Od leve na desno so v prvi vrsti: Jenko, Kreč I., Miklavčič II.; v drugi: Košenina, Verovšek, Dekleva; v tretji: Kremžar, Podgornik, Pevalek II., Vrtačnik, Jereb.

Sankaški državni prvaki iz l. 1921:
Kavšek (Ilirija), Kmet (LSK), Pogačar (Ilirija).

Moštvo Ilirije leta 1911. V prvi vrsti: Bregar Fr., Betetto, Rohrmann (predsednik), Men...

Moštvo francoske nogometne federacije s predsednikom Slovenije na igrišču S.K. Ilirije.

Zmagovalna stafeta S.K. Ilirije skozi Ljubljano (ca 3 km) v sportnem tednu 1920.

li: Kirin, Benedik; v drugi
Bremec, Beltram; v zadnji
čar, Jankovič, Turk, Kušar,
dnik).

le g. Julesom Rimetom, ki je poraziló reprezentanco
21.) s 5:0.

Hugo Beltram, branilec S. K. Ilirije, ki
je odigral pred kratkim 200. tekmo
za moštvo.

Slavia (Praga) : Ilirija leta 1913.; važen mejnik v razvoju slovenskega
nogometa.

I. moštvo S. K. Ilirije pred tekmo z Amaterji (1. maja 1926.).
Stoječi od leve: Pleš, Herman, Verovšek, Oman, Doberlet (rez.),
Kreč; klečeči: dr. Tavčar, Zankl (trener), Zupančič L.; sedeči: Po-
gačar, Miklavčič, Beltram.

Zmagovalna štafeta S. K. Ilirije (4×100) v sportnem tednu septembra
1920. (Pretnar Sl., Pogačar, Beneš, Lenassi.)

Prva hazenska družina S.K. Ilirije v sportnem tednu l. 1921.
(Počivavnikova, Bambičeva, Bloudkova, Zupančičeva, Petričeva I,
Vidrova, Petričeva II.)

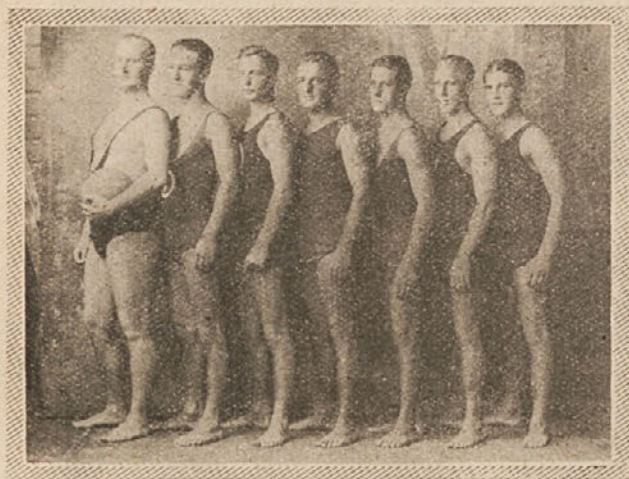
Hazena družina v letu 1926. Od leve na desno: Jermolova, Kochova,
Tratnikova, Vidrova, Omanova, Bernikova, Privškova.

Najboljši tenis-igranci Ilirije, prvaka Slovenije l. 1925.
Od leve na desno: Kmet, Šepetavčeva, Bleiweis,
Koslerjeva, prof. Golob, Dacar.

I. medklubski turnir S.K. Ilirije ob otvoritvi novih tenis-prostorov
pod «Cekinovim» gradom l. 1913. Na skrajni levi takratni načelnik
prof. Seunig.

Water-polo moštvo Ilirije l. 1925. Od leve na desno:
Kavšek, Kramaršič, Virant, Preskar, Leskovec,
Kordelič, Sevnik.

Skupina ob priliki jubilejne drsalne tekme v l. 1926. Zmagovalec
inž. Bloudek (peti od desne.).

Plavalna sekcija

Sekcija, ki se je morala neprestano boriti z velikimi težkočami in je ves čas obstojala — z nekaterimi svetlejšimi momenti — pravzaprav samo životarla, je plavalna sekcija. Dejstvo pa je, da ima klub tudi v tej panogi razmeroma dober material, ki bi se pod ugodnejšimi okoliščinami in s smotrenim treningom lahko povzpел do odličnih rezultatov.

Obstoj sekcije sega v prve početke slovenskega plavalnega sporta. V tem času je zavzemala Ilirija na tem polju vodilno mesto. Pozneje je sekcijo oslabil izstop njenih najboljših članov, ki so deloma opustili plavanje, deloma pa prestopili v novo ustanovljeni S. K. «Primorje».

Peščica članov, ki je ostala, pa je neumorno delala naprej in zlasti pokazala svojo žilavost na tekmi ob otvoritvi novega mestnega kopališča ob Ljubljani, kjer se je po številu točk plasirala pred takrat svojim edinim nasprotnikom — «Primorjem».

Popolnoma novo življenje pa je prinesel med ilirijanske plavače Frankfurtčan G. Appel, ki si ga je pridobila sekcija kot člana-trenerja. Pod njegovim večjim vodstvom je mogla sekcija kmalu zaznamovati znaten napredek, tako da je bila v letu 1923. resen konkurent za naziv prvaka Slovenije. Žal pa se v tem letu radi trajnega deževja prvenstvena plavalna tekma ni mogla vršiti in tako je Iliriji prvenstvo splavalo po vodi.

Naslednja leta so bila težka preizkušnja za ilirijanske plavače. Ilirija ni mogla več računati na gostoljubnost «Ljubljanskega sportnega kluba» in tako je bila plavalna sekcija «brez strehe» — brez primerne plavalne prostora. Dasi ji je bilo s tem vsako smotreno treniranje onemogočeno, se je kljub temu udeležila prvenstvene plavalne tekme v prvih dneh avgusta 1924. na Bledu, kjer se je morala zadovoljiti s tretjim mestom.

Še težje je bilo v naslednjem letu. Najboljši plavalci, sestre Prekuh, sta prestopili v «Primorje», ostalo članstvo pa se je več ali manj porazgubilo in ni čuda, da se je pričelo tudi največjih optimistov polasčati že malodušje. Toda veliki uspehi g. Kordeliča v Italiji so zopet premagali to malodušje in obnovili klubsko zavednost članstva, ki se je zbralo še enkrat, da pri plavalni tekmi prometnega društva na Bledu zastopa barvo svojega kluba — to pot le še peščica šestih članov.

V tekočem letu pričena sekcija novo fazo svojega delovanja. S pridobitvijo nekaterih novih odličnih moči in z reorganizacijo vodstva sekcije si je ustvarila najboljše izglede za prihodnost.

S. K. «Ilirija» goji vse panoge vodnega sporta. Prvotno obstoječima pododsekomata za gojitev plavanja in umetnih skokov se je leta 1922. pridružil še water-polo, ki ga je kesneje že omenjeni g. Appel znaino izpopolnil in privedel do precejšnje kvalitativne stopnje. Danes obstoja water-polo-moštvo iz samih mlajših moči, izvzemši vratarja g. Kavška, ki je na tem mestu obenem tudi slovenski reprezentativni igrač in opora celega ilirijanskega moštva. Moštvo je doseglo že nekatere prav lepe uspehe, kot s «Primorjem» 2:3, 0:2 ter v treningu 1:0 (l. 1923.) in proti L. S. K. 0:1. Zadnjič je nastopilo kombinirano s Primorjem na plavalni tekmi prometnega društva na Bledu (l. 1925.) proti L. S. K. ter doseglo rezultat 3:6.

V plavanju v ožjem smislu je imela Ilirija najboljše moči v damah, ki so si l. 1924. tudi priborile vsa prvenstva. Ne tako v moških konkurencah. Po izstopu odličnih plavačev, kot ing. Debeljaka. Obereignerja, ing. Ravnika i. dr. je sekcija v tem pogledu preživela veliko krizo, zlasti v prsnem plavanju in sprintu, ki se je nekoliko izboljšala z ustanovitvijo podružnice, sekcije v Novem Mestu, s čimer si je pridobila Ilirija predvsem dva uporabna sprinterja. Odločilnega pomena pa je v tem pogledu pridobitev bivšega člana L. S. K. Borisa Jenka, ki pomeni rešitev perečega sprinterskega vprašanja.

Kvalitativno najboljši del plavalne sekcije pa so skakači, na čelu jim stari mojster Kavšek in večkratni državni prvak Kordelič. Umetni skoki so bili že od nekdanj ilirijanske «specijaliteta» in ravno v preteklem letu je g. Kordelič s svojo turnejo po Italiji ustvaril sebi in svojemu klubu velik sloves ter častno zastopal jugoslovanski sport v tujini.

Vodstvo kluba si je in si bo na vse načine prizadevalo, da preskrbi sekciji primeren prostor za treniranje, s čimer bodo dani vsi pogoji za uspešen in smotren trening in za uresničenje upov, ki jih vzbuja prizadevanje in zavednost ilirijanskih plavačev.

Teniška sekcija

V predvojnem času so gojili pri nas tenis v zaključenih, večinoma nemških državah ter je bil tako pristopen samo gotovim privilegiranim osebam. V Ljubljani smo imeli takrat več lepih tenišč, tako v Kolizeju, za Bežigradom, nekaj privatnih prostorov in končno igrišča Ljubljanskega sportnega kluba na bivšem kolesarskem dirkališču.

Kakor razvidno, se je gojilo to panogo sporta pri nas v precejšnji meri, dasiravno v popolnoma družabni obliki.

Vojna je seveda tudi na tem polju prekinila delovanje in tako je prišlo, da smo imeli po osvobojenju v Ljubljani lepo število pripravnih tenis-prostorov, manjkalo pa je igralcev. Gosta trava je pričela poganjati na prej skrbno negovanih igriščih, ponekod pa so se celo lepo planirani prostori uporabili za skladišča najrazličnejšemu neuporabnemu vojnemu materialu.

Tu pričena delo SK Ilirije. Razkropljeni po vsem svetu, so se pričeli vračati v domovino njeni stari člani, organizirali so se dokaj hitro zopet v ono močno Ilirijo, ki si je že pred vojno ustvarila dober sloves. Umeli so ti člani v kratkem času obnoviti vse one sportne panoge, ki so jih gojili pred vojno, niso pa pozabili na potrebe splošnega sportnega razvoja. Vzeli so si za cilj, vzgojiti si po zgledu naših sosedov Hrvatov kader slovenskih tenis-igralcev, ter so se lotili dela z veliko vnamo. Početek je bil razmeram primeren — skromen. S hvalevrednim razumevanjem je šla na roko tej skupini članov rodbina Kosler, ki ji je stavila svoje privatno tenišče na razpolago. Ti so preuredili prostor, zbrali starejše tenis-igralce ter začeli z rednim sportnim treningom.

Tako je bilo mogoče, da se je vršil v našem prvem sportnem tednu leta 1920. slovenski tenis-turnir — prvi v svobodni domovini, prvi narodni. Sodelovali so na tem turnirju večinoma člani S. K. Ilirije in Ljubljanskega sportnega kluba, zmagovalca pa sta bila gg. Pelan in Beltram. Temu prvemu turnirju so sledili: turnir Sportne zveze v letu 1921., potem lawn-tenis-turnir Ljubljana—Maribor v oktobru istega leta na Bledu.

Naravno so ti turnirji mnogo pripomogli k večjemu zanimanju za ta sport. Tudi Ilirija je spoznala, da en prostor ne bo zadoščal naraščajočim potrebam ter je sklenila, začeti z gradnjo treh moderno urejenih tenišč. Prostori so bili z ogromnimi žrtvami gotovi koncem leta 1922. ter je bilo tako omogočeno zainteresirati večje število sportnikov. S turnirjem HAŠK-Ilirija, ki se je vršil ob priliki otvoritve novih prostorov pomladi leta 1923., je bil led prebit. Zagrebčani so nam takrat prvič pokazali novo moderno šolo igranja, kar je pomenjalo v razvoju tenisa za nas novo dobo. Ilirija pa ni počivala. Organizirala je ponovno in na raznih mestih turnirje, iz katerih je izšla večinoma kot zmagovalka. Udeležila se je po svojih najboljših igrah mednarodnih turnirjev v Zagrebu ter ni štedila v primerih, kjer je šlo za to, da se dvigne ugled slovenskega tenisa.

Delo, trudapolno in vezano z velikimi denarnimi žrtvami, ni bilo zastoj. Danes, ob petnajstletnici, lahko z zadoščanjem gledamo na lepo število mladih nadebudnih tenis-igralcev, ki bodo, kadar bo potrebno, zastopali slovenski tenis-sport dostojno tudi pred drugimi narodi.

Smuško-sankaška sekcija

Zimskim sportom na snegu, smučanju in sankanju ter onim faktorjem, ki so te sporte gojili in pospeševali, naj bodo posvečene te in naslednje vrstice. Pokažejo naj nam, kako se je ta sport pri nas začel in razvijal ter kako stopnjo smo dosegli z ozirom na mednarodno višino v letih od njegove ustanovitve. Ocenijo naj delo, ki se je izvršilo, bavi se naj s stremljenjem posameznih odločujočih faktorjev in v veliki meri bo treba govoriti o našem jubilarju.

S. K. Ilirija je v tako tesnih stikih z začetkom in razvojem ter propagando zimskih sportov v naši državi, da si upamo trditi, da ima poleg nad vse agilnega T. K. Skale največ zasluga, da je doseglo osobito smučanje kljub neugodnim zimam zadnjih let tako višino in tako popularnost, da ga homo morali, če bo dalje tako napredoval, imenovati našim slovenskim, nacionalnim sportom, katerega ne gojijo samo mesta in njihovi prebivalci, temveč je prodrli tudi že na deželo, med kmetijske sloje.

Prvi začetki zimskega sporta pri nas segajo še v predvojno dobo. S prekrstitvijo nekdanjih naših «krompirjevcev» v «alpince» je uvedla tedanja avstrijska armada v naše kraje tudi vojaške smuške tečaje, ki niso ostali neopaženi od mlajše, za alpinizem navdušene generacije. Nekoliko Ljubljancev in lovcev z Gorenjske jih je začelo posnemati in vežbati smučanje; sprva sicer še bolj «po divje» in nesmoteno. Ideja smučanja je pridobivala polagoma vedno več pristašev in tako se je pojavila pri nas okoli leta 1910. prva skupina prijateljev-turistov, znanih pod imenom «Drenovci», ki so začeli, navdušeni za zimsko turistiko, osvajati naše gore s smučkami na nogah. Malo pozneje si omislili smučke že tudi par nogometašev, članov naše Ilirije, tedaj edi-

nega pomembnejšega slovenskega sportnega kluba, ki se začno poditi po ljubljanskih okoliških hribih.

Vsi ti primeri pa ostanejo kolikor toliko osamljeni, dokler ne zbere okoli sebe večino teh smučarjev — sedanjih prvoboriteljev za smuški sport — tedaj še nepoznani naš turistovski pisatelj in v vojaških tečajih izvežbani smučar, g. Rudolf Badjura, ki začne z energično propagando in intenzivnim delom. Leta 1914. pride do prvih civilnih smuških tečajev v Ljubljani in Bohinjski Bistrici, do prvih planinskih izletov in do prve smuške tekme «civilistov» v Bohinju. Vso zimo do pozne pomladi trajajoče živahno gibanje in vse poznejše pripravljalo delo za prihodnjo sezono prekine izbruh svetovne vojne.

Toda seme, vsejano pred vojsko, je pognalo močne korenine ter je vzkalilo po našem nacionalnem osvobojenju z novimi močmi. Mladina, organizirana predvsem v S. K. Iliriji, T. K. Skali in v L. S. K., si je zaželela širšega in svobodnejšega pogleda po naši domovini, zahrepenela je po beli nedolžnosti gorske zime in po kristalno čistih barvah zimskega azurja. V Ljubljani, zimsko-sportnem centru, se je zbiralo okoli svojih klubov vedno in vedno več mladih snežnih krtov.

Led je bil prebit, preokret se je izvršil med vojsko in skoro sam od sebe, brez vsakega zunanje vpliva, v dušah mladine, in dobili smo močne in smotreno delujoče zimskosportne organizacije.

V dosegu popolnega razmaha nam je bilo potrebno le še enotno vodstvo in glavna zimskosportna reprezentanca. Po svojem naravnem terenu in vremenskih razmerah je bila Slovenija za voditeljico takorekoč predestinirana in tako je v letu 1920. prevzela tedanja Sportna zveza centralno organiziranje zimskih sportov in njih propagando, katero je delala predvsem z organizacijo smuških tečajev, pisano besedo in krasnimi ilustracijami v izvrstno urejevanem slovenskem tedniku «Sport». Svoje delo je z uspehom vršila do leta 1921., ko je izročila svoje agende tedaj ustanovljeni centralni organizaciji zimskih sportov v državi, J. Z. S. S., s sedežem v Ljubljani.

Iz navedenega je razvidno, v kako tesni zvezi je bila Ilirija v vseh časih z zimskosportno idejo in delom v njen prosep. Oglejmo si natančneje še njen interni razvoj v zimskih sportih.

Njeno pravo udejstvovanje na tem polju se začne prav za prav šele v povojni dobi, ko je zbrala v svojih vrstah iz že preizkušenih sankarjev in drsalcev kakor tudi iz predvojnih smučarjev-začetnikov in več «Drenovcev», povečini obenem članov Ilirije, močan kader zimskih sportnikov, ki so tako številno kakor tudi v tehnični izvežbanosti prednjačili vsem ostalim klubom te stroke. Žal, se radi mile zime v sezoni 1919./20. ta sport ni mogel po želji razvijati. Iz istega vzroka tudi v prihodnji sezoni trud in stremljenje vodstva ni bilo poplačano z izdatnim uspehom, dasiravno so smernice organizatoričnega in propagandnega delovanja v klubu dobile že jasne konture. V to dobo pade tudi organizacija kluba po raznih sekcijah, vsaka s svojim načelnikom. Ustanovila se je zimskosportna sekcija z drsalnim, sankaskim in smuškim odsekom. Vse navedene tri panoge, organizirane v enotni sekciji, so se prihodnje leto iz tehničnih razlogov razdružile v smuško-sankasko sekcijo in drsalno sekcijo.

V sezoni 1922./23. šele nastopa era, ki je dala zimskemu sportu razmah. Pod tedanjim agilnim vodstvom načelnika g. K. Šircelja in njegovega sekcijskega odbora se število članstva več kakor podvoji, navdušenje za ta sport ne najde mejâ in začne se z intenzivnim delom na teoretičnem in praktičnem polju. V osebi g. Antona Seljaka si pridobi Ilirija tehnično prvovrstnega trenerja, ki s pomočjo dodeljenih mu krmarjev vežba članstvo na skupnih izletih v planine.

To leto je tudi v splošnem oziru mejnik v razvoju smučarstva v Jugoslaviji. Na eni strani postaja delovanje J. Z. S. S. vse intenzivnejše in smotrenejše, a na drugi strani se začne pojavljati močna konkurenca med posameznimi klubi. Tekom par let se je razvil T. K. Skala kot specijelno turistični in smučarski klub v najnevarnejšega tekmeča Ilirije ter si kljub intenzivnemu delovanju Ilirije pridobil kmalu številčno premoč nad Ilirijo kakor tudi nad vsemi klubi v državi. Ako v teh časih Ilirija ne bi imela tehnično tako dobro izšolane vrste smučarjev, bi ji bilo težko konkurirati s klubom, ki je lahko zastavil vse svoje sile le v eno smer, dočim je morala zastopati Ilirija vse, često zelo si nasprotujoče panoge sporta.

Razmerje med kluboma pa vsled tega konkurenčnega boja ni trpelo. Oba kluba sta ostala še nadalje v prijateljskih stikih, na izletih sta gojila med članstvom pristrane tovariške odnošaje; s

tem sta se oba ohranila na isti višini, vsak na svojem mestu. Tako stanje se lahko šteje vodstvom obeh klubov v nemalo zaslugo in služi v dokaz, kake koristi za sport je skupno in stvarno delovanje več klubov; tudi medsebojna konkurenca — brez katere ni napredka — je koristna, če je zdrava in poštena.

Za razvoj smuškega sporta v Jugoslaviji gre v Sloveniji za sluga v glavnem prednjima kluboma kakor tudi L. S. K., na Hrvaškem pa H. A. Š. K. in Ski-klubu. V srbskih krajih do pred par leti tega sporta niso gojili, dokler ni začel dr. Ciril Žizek, član S. K. Ilirije, s propagiranjem in pospeševanjem te panoge v Beogradu.

Ves čas obstoja J. Z. S. S. so bili člani navedenih klubov obenem funkcionarji saveza v Ljubljani in podsaveza v Zagrebu, ki dajeta razvoju zimskega sporta potrebne smernice. Imena, kakor dr. Hubert Souvan, Joso Gorec, dr. Fran Jesenko, Rudolf Badjura, prof. Janko Ravnik, žane Tavčar, dr. J. Lipovšček, dr. Stevan Hadži, dr. Ciril Žizek in Ante Guidovec, se bodo v kroniki blestela vedno kot imena glavnih nositeljev ideje in propagatorjev zimskega sporta v Jugoslaviji.

Dočim ima smuški sport v sezoni 1922./23. zaznamovati svoj glavni razmah, opazujemo v sankaskem sportu stalno nazadovanje in hiranje, dokler po letu 1922. s sankaskimi tekmami za prvenstvo Bohinja dne 1. februarja 1924. definitivno ne zamre. Pozneje je sicer T. K. Skala v letu 1924. priredil še eno tekmo po Kriški cesti nad Jesenicami, a je ostala le lokalnega pomena. Že v predvojni dobi dobro razvito sankastvo se mora radi nerazumevanja merodajnih faktorjev umakniti s pozorišča. Pred vojno zgrajeni in sprva tudi precej dobro oskrbovani moderni sankališči v ljubljanskem Tivoliju in «Bellevue» v Bohinju polagoma propadajo, dokler ju občini ne začnejo uporabljati kot peš-, ozir. vozna pota. Odslej so naši sankarji navezani le na spuščanje svojih sank po nizkih brezuljčkih. Semintja se kak nepredvidnež zaleti tudi na vozno pot iz Vršiča nad Kranjsko goro ali pa iz Križa nad Jesenicami. Da je ob takih razmerah gojenje sankanja nemogoče, je jasno. Propadlo je na ta način sankanje v L. S. K., ki je imel že pred vojno najmočnejši kader sankarjev, propadlo je sankanje v Iliriji, ki je imela ves čas svojega obstoja jake tekmovalce in stalne favorite za prva mesta in tako se je na tem polju nehal udejstvovati tudi najvztrajnejši T. K. Skala, ki je imel zadnja leta najživahnejšo sekcijo. Sicer se je lansko leto zgradilo v Mojstrani sankališče, ki naj bi služilo modernim namenom, a se do sedaj med sportniki še ni moglo udomačiti, ker je deloma prekratko, deloma pa potrebuje še temeljitih popravil.

Vse smuške tekme do sezone 1923./24., katerih se je Ilirija s svojim članstvom redno udeleževala, so po vrsti pokazale njen nedostatek: da razpolaga z velikim številom izvrstno izvežbanih in najboljših smučarjev-tehnikov, da ji pa primanjkuje borbenosti, to je smučarjev-tekmovalcev, ki bi bili pripravljeni ne samo tehnično se izboljševati v veliko manj napornem družabnem smučanju po klubskih izletih, temveč se tudi podvreči vztrajnemu tekmovalnemu treningu. Dasi so smučarji imeli najboljši vzgled pri svojih tovariših članicah-tekmovalkah, ki so redno na vseh tekmah dosegale najboljša mesta, se niso mogli otresti neke brezbriznosti in nerazumevanja pomena tekem.

Sekcijsko vodstvo je to rak-rano še v pravem času opazilo ter ji posvetilo veliko pažnje. Veliko skrb je polagalo na vzgojitev primerne naraščaja, kar je bilo zvezano radi milin zim zadnjih let in oddaljenosti zasneženih krajev od klubskega centra z velikimi težavami in finančnimi žrtvami. Tekom let se mu je posrečilo pridobiti precej močno tekmovalno vrsto, ki je dosegla v tekmovalstvu letošnje sezone za prvenstvo države vsa tri prva mesta ter si tako priborila častni naslov prvaka države za l. 1926.

Slično kakor v prejšnjih sezonah je živela Ilirija zadnja leta bolj interno smuško življenje ter ni organizirala nikakih lastnih prireditev. Ena glavnih skrbi ji je bila v tem času, kakor smo že prej omenili, vzgoja novega in dobrega naraščaja. V dosegu tega namena se ni strašila nikakih žrtev. Svojemu članstvu je skrbela za ceneno nabavo opreme, neimovitejšemu delu in mladini jo je dobavljala in izposojala brez odškodnine ter prirejala številne, najmanj vsakotedenske klubske izlete, katerih se je udeleževalo članstvo in pristaši drugih klubov. Priredila je več teoretičnih predavanj ter z rednimi sestanki razvila in pospeševala družabnost in tovariški čut med članstvom.

Takoj ob začetku sezone 1925./26. je začela Ilirija z živahnim delovanjem. Ob prvem snegu je izvedla enotedenski začetniški tečaj v Ljubljani ter pozneje vsako nedeljo in vsak praznik eno-

dnevne vežbe «civilistov»-začetnikov. Kot prva po dveletnem odmoru je priredila vztrajnostno tekmo na 30 km v Kranjski gori ter z njo v zvezi tudi tekme za vojake, dame in mladino do 12. leta. Interesantna je bila posebno zadnja, ker je bila prva te vrste v državi in je nudila lep pregled o naših najmlajših.

Dasiravno se višina smučkega sporta v naši državi še ne more primerjati z višino drugih starejših, posebno nordijskih držav, gremo vendar v svojem razvoju kljub neugodnim klimatičnim razmeram zadnjih let konstantno naprej ter dosegamo vedno boljše rezultate.

V sankanju so dosegli leta 1921. prvo mesto v seniorski konkurenci dvojica Gorazd-Kavšek, v juniorski pa Jože Pogačar; na enosedežnih sankah je dosegel tretje mesto Janko Skale. L. 1924. sta dosegla ob priliki skakalnih tekem v Bohinju člana Skale na enosedežnih za seniorje tretje, Kališeva pa v sankanju za dame drugo mesto. Trenutno je Ilirija državni prvak v smučanju in smučskih skokih. Klubsko prvenstvo imata g. Janko Janša in gdč. Milči Bloudkova. Omembe vredno je tudi, da je dosegel naš državni prvak g. Joško Janša spomladi v Zakopanah na Poljskem v drugi kategoriji drugo, a po skupni klasifikaciji 12. mesto.

Uspehi Ilirije v smučanju in smučskih skokih.

Naziv tekme	S m u č k a								
	v z t r a j n o s t n a			s k o k i			d a m s k a		
	I.	II.	III.	I.	II.	III.	I.	II.	III.
Leta 1921. Smučski skoki za prvenstvo Jugoslavije				Jože Pogačar		Ivo Kavšek			
Leta 1922. Smučke tekme za prvenstvo Slovenije								Šepetavec	
Leta 1922. Smučke tekme za prvenstvo Jugoslavije							Šepetavec	Bloudek	
Leta 1923. Smučke tekme za prvenstvo Jugoslavije							Bloudek		M. Vider
Leta 1924. Propagandna tekma T. K. Skale na Rožniku									M. Vider
Leta 1924. Skakalne tekme v Bohinju				Jože Pogačar		A. Mally			
Leta 1924. Smučski tek na 18 km za prvenstvo Jugoslavije							Bloudek		M. Vider
Leta 1924. Smučski tek za prvenstvo Slovenije . .								M. Vider	
Leta 1926. Lastna vztrajnostna medklubska tekma na 30 km v Kranjski gori							Bloudek		Šepetavec
Leta 1926. 50 km vztrajnostna tekma T. K. Skale na Bledu	Joško Janša								
Leta 1926. 30 km vztrajnostna tekma za prvenstvo Jugoslavije v Kranjski gori	Joško Janša	Janko Janša	Hinko Šircelj					Bloudek	
Leta 1926. Propagandna tekma v smučskih skokih					Jože Pogačar				
Leta 1926. 30 km vztrajnostna tekma vojaštva v Kranjski gori	Potpor. Cvetković								

Drsalna sekcija

Umetno drsanje, izvajano kot sport, je v naših krajih jako mlada sportna panoga. Pred vojno je bilo pač že razširjeno, toda gojili so ga povsod samo družabno in za zabavo. Tek na ledu se še danes ne goji nikjer v državi. Ilirija je bila, ki je leta 1921. napravila prvi poskus, uvesti sportno drsanje. Inicijativo za to so dali — kot že za razne druge panoge — Ilirijani: Betetto, Vodišek, Kavšek, inž. Bloudek, ki so osnovali v klubu posebno drsalno sekcijo. Vsi trije so, četudi samouki, intenzivno gojili drsalni sport že pred vojno. Ilirija je zainteresirala za stvar Sportno zvezo, ki je razpisala v sporazumu z Jugoslovanskim Olimpijskim Odborom v Zagrebu tekme v umetnem in hitrostnem drsanju, med drugimi tri konkurence za prvenstvo Jugoslavije. Tekme so se vršile 20. februarja 1921. na Bohinjskem jezeru, tekmovalo je 11 drsalcev. Prvenstvo Jugoslavije v umetnem drsanju je dobil inženjer Favel Jaros, sedanji madžarski prvak, takrat član zagrebške Concordije, prvenstvo v teku na 500 m pa inž. Vladimir Klimek (Ilirija) v času 1:11.5. Za Jarosom so se placirali v umetnem drsanju Ilirijani: inž. Klimek, Betetto, Vodišek.

Naslednje leto razpisane tekme na Blejskem jezeru se vsled vremenskih neprilik niso vršile. Sploh so mile zime v prvih letih po vojni docela podvezale razvoj drsanja. Ilirija si je zato prizadevala zgraditi po zgledu inozemskih sportnih centrov umetno drsališče, ki ne bi bilo v toliki meri odvisno od vremenskih sprememb kot naravna drsališča na ribnikih. Inž. Bloudek je v svoji podjetnosti skušal porabiti v to svrhu nova igrišča za tenis pod «Cekinovim gradom». Sprva mu je voda delala velike neprilike, nazadnje pa je na igriščih vendar nastalo drsališče, ki ga je Ilirija naslednja leta izpopolnila do današnjega izvrstnega stanja. Ledena plošča se napravi sedaj umetnim

potom, s škropljenjem; že 1 do 2° mraza zadošča, da dobi prostor porabno ledeno ploskev.

Pozimi 1922./1923. je prevzel tehnično vodstvo drsalne sekcije prof. dr. Gilbert Fuchs, svetovni mojster v umetnem drsanju leta 1896. in 1906. Za spodbudo mlajšim močem je ustanovil prehodnje tekmovalno darilo, za katero se je doslej tekmovalo štirikrat. Mojster dr. Fuchs je dal drsalcem Ilirije sistematičen pouk, sam pa je s svojim tehnično dovršenim drsanjem služil nazorno za zgled, kako treba teoretična navodila porabiti v praksi. Pod njegovim vplivom je vzgojila sekcija nekaj nadebnega ženskega in moškega naraščaja. V klubovih jubilejnih tekmah 23. in 24. januarja t. l. je startalo 12 članov in 4 članice Ilirije. V seniorskih tekmah je dosegel 1. mesto inž. Bloudek, v damskih tekmah je zmagala Hilda Urbančičeva, v drugi seniorski skupini Betetto, med juniorji Avčin, vsi člani Ilirije. Dr. Fuchsovo prehodno darilo je dobil dvakrat Vodišek, dvakrat inž. Bloudek. Slednji je danes naš najboljši drsalec; znatno kvaliteto je dosegla tudi H. Urbančičeva. Tekmovanje za državno prvenstvo se vsled vremenskih neprilik ni moglo izvesti niti lani niti letos.

Vrzeli, ki jih je prizadela klubu dolgotrajna vojna, so po tolikih letih večinoma izpopolnjene z mlajšimi močmi. Negledé na to, se S. K. Ilirija ob svoji petnajstletnici z žalostjo spominja svojih dobrih in nepozabnih članov in sportnih tovarišev, ki so preminuli ali žrtvovali svoje življenje v vojni. Leta 1912. je smrtno ponesrečil v Karavankah klubov odbornik, znani turist in sportnik dr. Josip Cerk, na bojnih poljanah so ostali Janko Rohrmann, Franc Bremec, Vladimir Kobler, Ludovik Vašič, Fran Rebec, Anton Volkar, Ivan Lilleg in Anton Wolf; v zadnjem času sta preminula Franjo Učak in Lojze Komar. Čast njihovega spominu!

Ilirija ima v svojih vrstah može, ki v svoji skromnosti ne zahtevajo, celo odklanjajo zahvalo in slavo. Vendar je izven dvoma: brez njih bi sport danes pri nas ne bil tak kot je. Ako primerjamo obsežnost delovanja s peščico sportnih delavcev-idealistov, ki je dvignila klub na današnjo stopnjo, moramo brez pridržka priznati, da sta bila idealizem in delavnost te peščice res velika in da s svojim delom v klubu niso pomagali samo razvoju kluba, temveč razvoju vsega sporta v Sloveniji. Klub, ki je v večjih rokah naših starih, preizkušenih sportnih veteranov, je močan in trajen, njegov procvit zagotovljen, to pa tembolj, ako ima za seboj zavedno, služno in požrtvovalno članstvo, ki je pripravljeno slediti devizi: Vsi za enega — za klub!

Joso Gorec:

Delo S. K. Ilirije za organiziranje slovenskega sporta

Ko se je v povojni dobi zopet zbiralo članstvo Ilirije, je bila Ilirija v Sloveniji poleg kolesarske Ilirije edini, dobro organizirani klub z jasno začrtanimi cilji. Spoznala je, da ji pripada kot najmočnejšemu klubu tudi naloga delovanja izven lastnega kluba, za slovenski in za jugoslovanski sport. Četudi je bilo v lastni organizaciji dovolj, celo preveč dela, vendar Ilirija ni mogla preko občekoristnih nalog za izvršitev dolžnosti, ki jih je stavila na njo doba narodnega osvobodjenja. Medtem ko so naši sosedje prevzeli delo v starih, dobro razvitih organizacijah, se je moralo pri nas vse šele ustanavljati, da je bilo mogoče dobiti pregled stanja in pripraviti sistematično gojenje sporta. To delo so prevzeli člani Ilirije.

V prvi vrsti je postalo pereče vprašanje nogometa, takrat glavne panoge kluba. Klubi v Sloveniji so bili člani stare avstrijske zveze, hrvatski klubi madžarske zveze, v ostalih pokrajinah je pa sport še miroval. V letu 1919. so člani Ilirije, predvsem g. Betetto, pripravljali skupno z zagrebškimi sportniki predela za ustanovitev jugoslovanskega nogometnega saveza, ki se je še isto leto osnoval. S tem je bila dana prva podlaga za organiziranje in skupno delovanje sportnih klubov v Sloveniji. Še v istem letu (1919.) je bilo treba rešiti vprašanje olimpijade, ki se je leta 1920. vršila v Anversu. Dr. Bučar je v Zagrebu sporazumno z delegatom Srbije, majorjem Đukićem, pripravil ustanovitev Jugoslovanskega olimpijskega odbora. Za Slovenijo je zopet prevzela inicijativo Ilirija; sklicala je sestanek, na katerem so bili določeni delegati slovenskih klubov za ustanovno skupščino J. O. O. v Zagrebu. Na tem sestanku se

je sprožilo tudi vprašanje skupne organizacije slovenskih klubov — in štiri mesece za tem smo dobili v Ljubljani pododbor olimpijskega odbora, Sportno zvezo in ljubljanski nogometni podsavez. V glavnem so izvedli ta dela agilni člani Ilirije, gg. doktor Žižek, Gorec, Betetto, dr. Kropivnik i. dr.

S početkom Sportne zveze je nastala nova doba v razvoju slovenskega sporta. Sportna zveza si je naredila nalogo, propagirati sport, organizirati pri nas nepoznane sporte in jih organizirano voditi do ustanovitve lastnih državnih savezov. Že v prvem letu smo dobili sportni tednik, bogato ilustriran, v »sportnih tednih« pa se je velikopotežno delala propaganda za sport med mladino in v javnosti. Sportna zveza je bila v onih letih središče vsega našega sportnega delovanja ter je s svojo organizacijo pripomogla, da se je pri nas v Sloveniji sport razvil tako hitro in tako vsestransko. Za obseg njene organizacije so zanimivi sportno-tehnični odseki, ki so obstojali za nogomet, lahko atletiko, plavanje, hazeno, turistik, kolesarstvo, motociklistiko, avtomobilizem, veslanje, zimске sporte, tenis in konjske sporte. Mirno lahko trdimo, da je delo Sportne zveze do danes v glavnem delo članov Ilirije.

Z razvojem sporta v naši državi so se vedno hitreje ustanavljali državni savezi. Dobro izvedena organizacija slovenskega sporta je imela za posledico, da je sledil ustanovitvi vsakega saveza takoj podsavez za Slovenijo. Za nogometom je prevzela Ilirija kot prva gojenje lahke atletike ter je organizirala pozneje ljubljanski lahkoatletski podsavez. Prva je tudi prinesla k nam hazeno ter soorganizirala hazenski podsavez. Organizirala je plavanje ter izvedla v ljubljanskem plavalnem podsavezu vsa dela za ustanovitev in uvedbo. In končno so bili zopet Ilirijani, ki so ustanovili državni zimskosportni savez ter organizirali v njem vse zimске sporte.

Svoje moči v korist skupnosti je stavila Ilirija zopet na razpolago, ko je bilo treba dati nastavnike za vojaške smuške tečaje ter pomagati naši armadi do smuških čet in tudi do mednarodne tekmovalne zmoglosti. Vsled tega je stavila Ilirija vojaštvu na razpolago v prvem tečaju izmed 11 nastavnikov 7, v drugem in tretjem tečaju izmed 10 nastavnikov 6, a v četrtem, odnosno v prvem alpsko-smuškem tečaju izmed 6 nastavnikov 4.

Omeniti bi bilo le še, da je Ilirija ponovno deloma popolno, deloma delno skrbela za propagando sporta med dijaštvom, da je v nešteto slučajih podprla šibkejške klube v tej ali oni obliki, ali pa odbore, ki so obstajali za ustanovitev novega sportnega kluba. Sportni prostori Ilirije so bili stalno na razpolago šolam za treninge in tekme.

Dr. R. K.

Kakšni so bili začetki našega nogometa?

Bilo je pred dvajsetimi leti — leta 1906., ko še naša bela Ljubljana ni štela svojih klubov na pare, ko še ni bilo savezov in podsavezov, ko so naši današnji »old-boys« še nosili kratke hlačice. — Bili smo študentki v prvih početkih naše latinske karijere, vezani na stroga disciplinarna pravila in še strožje besede in lineacije naših konservativnih očetov. »Sport« je obstojal le pri obilgatih šolskih igrah pod nadzorstvom profesorja. Igralo se je »balin« in »croquet«. — Takrat je počila bomba!

Nekega dne smo nadebudni prvošolci prišli na igrišče z našimi kladvi in krogli za »croquet« in glej, sredi travnika se je vrtelo in skakalo nekaj naših kolegov z nemškega oddelka gimnazije. Od enega do drugega pa so brcali z nogami debelo kroglo. In kadar je padla v lužo, je poškrpila nerodne »brcače« in na njej so se poznale lise liki kontinenti naše oble. Oj čudo čudovito! — Pustili smo »croquet« in šli opazovat. Iz česa neki je? Iz železa ni. Napihnjeno usnje? Ne more biti. — »Duša je notri«, pravi nekdo. — Torej kot človek: duša in telo!

Vedno bližje smo se primikali in polagoma pričeli »kibicirati«. — Kmalu smo tudi mi vedeli, kako se igra s to čudno žogo. — Po dolgem moledovanju smo zlomili konservativnost slavne tradicije in dobili tudi pri šolskih igrah toli zaželeno žogo.

Tudi na realnem zaprtem dvorišču so jo imeli, kakor smo doznali, kjer so ustanovili prvo moštvo iz naših znanih poznejših matadorjev: Kavška, obeh Dolencev, Beltrama, ranjkega Bremca in nekaterih Nemcev.

Igralo se je v početku seveda le s sedmimi možmi: vratarjem, 2 branilcema, krilcem in 3 napadalci. — Tudi naša posestrima II. dr-

žavna ni zaostala in spomladi leta 1907. je »brcalo« že vse vprek. Seveda igre so bile le dvakrat na teden po dve uri in končale so se s šolskim letom. Nam to ni zadostovalo za »training«, zato smo poleti suvali s travo nabasano rutico, jeseni dozorel kostanj, pa tudi kamne, tenis-žoge in bog v kaj še. Tako pač ni bilo misliti na napredek. Drugod imajo klube. Zakaj bi jih ne bilo v Ljubljani? A disciplinarni red! Ta je prepovedoval vsako združitev brez dovoljenja šolskih oblasti. In profesorji? Ti so seveda bili principijelno proti vsaki novotariji. Posebno proti tej hribovski igri, kjer se riskira noge in glavo in, ojoj! — obleko in drage čevlje. Anatema je zadel vse brcače. »Karcerji« so peli in »primerni« redi in doma — palica. S koliko tragiko so bili združeni početki sporta!

Vendar »korajža velja!« Na zimo leta 1907. so se prvič ojunčili tedanji drugošolci I. državne gimnazije in ustanovili svoj »klub«, seveda tako tiho, da ta fenomenalni dogodek ni odjeknil na ušesa nepoklicanih. Po 30 vinarjev na mesec smo »prištedili« pri sladkorčkih in zvezkih, da si na pomlad kupimo zaželeno »bunko«.

Mislil, da lahko zagrešim indiskretnost in imenoma navedem umrle in živeče člane te bratovščine, da ostanejo ohranjena v analih slovenskega nogometa. Organizator in idejni iniciator je bil E. Betetto, drugi pa Iv. Levec, Vidmar Joža, Kropivnik Rudolf, Bergant-Kmet Stanko, Vrhovec Tone, Klimek Vlado in morda še eden ali drugi, katerega ime mi je že ušlo iz spomina. Seje so se vršile pozimi na zasneženem dirkališču, kjer je kepanje tvorilo zimski training.

Na spomlad, ko smo ravno hoteli bukniti na dan z našo novostjo, smo izvedeli, da snuje Stanko Bloudek izvenšolski klub, v katerega pa sprejema tudi dijake. Domenili smo se z njim in kompletno prestopili proti vstopnini ene krone k njemu. Vstopnino je razumljivo plačal naš mladi prejšnji klub.

Sedaj se je začelo novo življenje na travniku onstran stojnice matere

V vsem tem delu je Ilirija dokazala, da ji je tuja sebičnost ter da se zaveda pomena skupne organizacije in skupnega nastopa. Slovenski sport je mlad ter se lahko opira na dobre moči, ki jih je pa možno najti in razviti le z dobrimi organizacijami. Ne klubski interes, temveč interes našega celokupnega sporta je zahteval delo v teh organizacijah; zato je posvetila Ilirija temu delu mnogo več, kot bi ji bila le dolžnost. Uspehi, ki so jih te organizacije dosegle, so ji v priznanje in zadoščenje.

Ante Gnidovec:

Bodoče naloge S. K. Ilirije

S proslavo obuja Ilirija reminiscence sportnih uspehov in neuspehov, pozabiti pa tudi ne sme nalog, ki čakajo klub v najbližji bodočnosti. Z računskim zaključkom delamo vedno tudi proračun za bodoče leto!

Vsako društvo mora vedno in povsod imeti jasno svoj cilj pred sabo; pota, po katerih hodi, so lahko različna, voditi pa morajo vedno k istemu cilju. Brez dobre organizacije in sistema v delu pa je nevarnost, da hodimo po stranpotih in cilj zgrešimo.

Naloge, ki čakajo rešitve, ugotovimo le na ta način, če temeljito in kritično premostimo minulo delovanje in ugotovimo vse neuspehe in nedostatke. Če vse zberemo in analiziramo, dobimo jasno sedanjo sliko, kar je najboljša propozicija za bodočnost. Samokritika je prav dobra vzgoja in največja pobuda k napredku.

Klub, ki obstoja 15 let, je podoben človeku, ki stopa v moško dobo. Za njim je ona vihravost in kolebanje in za njim doba slučajnih in nepričakovanih dejanj.

Sistematično delo in dovršena notranja organizacija — oboje čaka pri klubu rešitve. Temeljita notranja organizacija in sistem v delu bosta klubu prinesla brez dvoma novega impulza in ustvarjanja.

Sport v Sloveniji je danes že toliko razvit, da ima Ilirija v vseh panogah, ki jih goji, resne tekmece. Če hoče braniti svoje prvenstvo, mora posamezne sekcije temeljito reorganizirati, pritegniti nove delavce in jih vzgojiti. Sekcije morajo imeti svoj točno določeni delokrog in gotovo samostojnost. Klub naj skrbi za vzgojo zadostno izvežbanih trenerjev-amaterjev za vsako panogo sporta, ki ga članstvo goji. Vse delo v klubu naj bo sistematično razdeljeno! Par ljudi ne zmore vsega.

Žalostno poglavje v našem sportu je idejna vzgoja naših sportnikov. Ledina je še popolnoma cela in neizorana.

Ideal dobrega sportnika je harmonija telesne in duševne popolnosti. Sportni klub ne sme svojemu članstvu nuditi samo

strogo fizične vzgoje, ampak tudi idejno. Če pri telesni vzgoji zanemarjamo idejno, postane sportnik surov in neotesan. Trdim tudi, da bi se razdrapano stanje našega sportnega življenja mnogo izboljšalo, če bi naši klubi vzgajali idejno svoje članstvo v res pravem sportnem duhu in plemenitem tekmoivanju. Žalibog pri nas ravno tisti, ki bi morali drugim kazati pot, po navadi sami največ grešijo.

Tu čaka Ilirijo veliko delo in če ga o pravem času prične in izvrši, bo za klub sam kot ves naš sport velikega pomena.

Odbor naj takoj po proslavi prične z rešitvijo za enkrat najvažnejših točk; na članstvu pa je, da odbor pri delu podpira. Slovenci smo malodušni ljudje, skoraj bi rekel — apatični. Le ob redkih in svečanih prilikah vzplamtimo in to navadno le za malo časa. Za uspešno delo pa je treba navdušenosti, ognja in volje! Naša Ilirija je v tem oziru tipičen slovenski klub. Koliko neuspehov je klub radi te napake žel, bi mogoče najlažje povedali naši nogometaši. S stalnim kontaktom med odborom in članstvom, prijateljskimi sestanki in, kar je glavno, z uspešnim idejnim in organizatornim delom, bo tudi ta hiba odpravljena.

Članstvu bi pa priporočal:

Podpirajte klub idejno, fizično in materijelno! Eliminirajte pri kritiki osebnosti! Za vsako osebo stoji delo in le to kritizirajte! Moč in veličina kluba ne raste z govoričenjem in proslavljanjem kluba ter klubaštvom. Vse to je slepilo in kratkotrajno. Le z uspehi na sportnem polju, discipliniranostjo in delom raste moč in sloves kluba! S sportnimi tovariši drugih klubov bodite res sportniki! Odrekanje zmognosti drugim, domišljavost in bahavost niso znak pravega sportnika!

Kdor še danes v dobi sporta ljubi vino, Venero in nikotin, naj s sportom neha! Ali eno ali drugo! Sportnik mora zmagati najprvo nad samim seboj! Je to največja in najpomembnejša zmaga, ko človek — postane sportnik!

V srcu mladinsko navdušenje, volja do dela in vztrajnost, v glavi hladen razum in doslednost, a telo naj bo volja in zdravje; tak naj bo začetek 16. leta klubskega obstoja in nadaljevanje.

Proslava je končana — pričnimo z delom!

Posamezne članke in poročila so dali na razpolago gg.: dr. Rudolf Kropivnik, Evgen Betetto, Vladimir Vrančič, Stane Pelan, Ivan Baltesar, Mirko Pevalek in Božo Kramaršič, katerim bodi tudi na tem mestu izrečena najiskrenejša zahvala!

«Bohlončkej», kjer smo imeli prvo shrambo za žoge. Bloudek je kmalu pridobil tudi nove moči, tako Ceneta Hitija, Jankoviča, Vlada Koblerja, Boltesarja, Vadnala, Lozeja, kesneje še realce in novi klub je začel igrati. Obstojala pa so nadalje — pesek v oči — tudi moštva na zavodih in prve tekme so se vršile med I. in II. državno ter med Nemci in Slovenci. Slednje so bile privlačnost tedanje «publike». Vstopnine ni bilo, gledalci — dijaki.

O ti prelepa ponižnost! Danes že naraščaj ne more izhajati brez mreže in garderobe. Mi smo bili mnogo ponižnejši. Obleka je bila gol, iztegnjene roke prečka. In lokal? Travniki. Pozneje, ko je klub dobil naziv «Hermes», si je umislil dva droga z zgoraj napeto vrstico. Lokal in garderoba pa sta bila za «bufetom», tam, kjer je bil v bližini prostor, zaznamovan z najnižjo matematično označbo — dvema ničlama. Da, taki so bili početki «footballa» pri nas.

Eno samo moštvo je imel «Hermes» in vsak igralec je bil tako rekoč edini svoje «branže». Vendar napredek je bil že v kratkem času očividni in ko se je posrečilo našemu branilcu suniti žogo do polovice igrišča (kakih 25 m), smo ga vsi zadržali opazovali, če se ga še drži noga, in mu pripisovali «smrtni šut». Danes se s take daljave delajo efektni goli. Ja danes — a tedaj!

Lepo se je razvijal naš «Hermes», posebno ko se je njegovo moštvo pomnožilo s Šentpeterčani, ki so mu dovedli novih moči: Turka, Fr. Bregarja, Tavčarja, Kušarja in druge. Prišlo je do tekm v ljubljanskimi Nemci in prvih zmag. A treba je bilo stopiti v svet. V Trstu je tedaj obstojal dijaški klub «Studentesca sportiva». Povabili smo ga k nam. Dobili smo tekmo in Ljubljana je vriskala. Tudi Goričani so se pokazali. Občudovali smo pred vsem fenomenalnega Ferjančiča v nasprotnem svetišču.

Nekega dne se je razvedelo, da se snuje nov klub — rival nemara? Res, v kratkem času so se na sosednjem velikem travniku, kjer je danes

velesejem, pokazale v nasprotju z belo-rdečimi «Hermezjani», belozeleni «Ilirijani».

Gledali smo in se smejali. Kaj, to so nogometaši? To je šala. Možje stari preko dvajset, nekateri preko trideset, z bradami in brki, očali in oženjeni. Kaj, to je konkurenca? In igra! Večkrat sune v zemljo kot v žogo. Za nas umetnike, ki smo že znali «oksford», vse preveč laično. A kmalu je prišlo spoznanje. Ni samo znanje «stoperjev» in drugih umetnosti, kar tvori podlago sportu, temveč predvsem — denar. In mi smo bili skoro brez njega. Oni pa so imeli krasen prostor, vedno nove žoge in drese, celo prave čevlje kot smo jih videli v knjigi «Der Fussball» in kmalu tudi prava vrata. Vleklo nas je tja k belozelenim in sklenili smo prijateljstvo. Prišlo je do pogajanj in končno do fuzije pod imenom «Ilirija». Bilo je leta 1911. Nekaj kasneje je dobila Ljubljana drugi klub — S. K. «Slovana».

Sedaj je pričelo šele redno sportno življenje na novem travniku. Treningi so bili redni, domačini in tujei so prihajali. Med prvimi Goričani, Tržačani, Brnčani, Zagrebški «Gradjanski» in višek predvojne sezone — «Slavija» iz Prage.

Tedaj smo videli nogomet. Ljudje so buljili v brate Čehe, majali z glavami in tulili od navdušenja. Kako smo bili še mali! Diferenca 10:0 je bila v resnici bratska.

Nato je prišlo leto 1914., ko je morala večina naših na drugo torišče, kjer je bil sport malo drugačen. Tudi «Ilirija» se je selila za kratko dobo na dirkališče, potem pa v strelske jarko in vojaške pisarne. Nogomet je zamrl in se šele po vojni zopet povzdignil. Te razmere pa so še dobro v spominu in menim, da jih ni treba pogrevati, ker se zaenkrat žal še niso mnogo spremenile.

H koncu naj se spomnim samo še naših nepozabnih, ki se niso več vrnili pod svoje sportne barve. Daleč od nas snivajo večni sen. Pozabljenim že skoro, jim je postavljen večni spomin med nami.

Joža Pogačar, državni prvak v smuških skokih.

Kordelič, jugoslovanski prvak v vodnih skokih, na mednarodnem plavalnem mitingu v Trstu.

Milči Bloudkova, do l. 1926. državna prvakinja v damskem smučanju.

Skupina zmagovalec v vztrajnostnem smučanju na 30 km za prvenstvo Jugoslavije 7. februarja 1926. Prvak Joško Janša, II. mesto inž. Janko Janša, III. mesto Hinko Šircelj (vsi trije S. K. Ilirija). Na skrajni levi Ojel (TK. Skala).

Dr. Gilbert Fuchs, bivši dvakratni svetovni prvak v drsanju, načelnik drsalne sekcije S. K. Ilirije.

Atletinje S. K. Ilirije: Jermolova, Tratnikova, Bernikova, Omanova, Petanova, ki so odnesle državno prvenstvo damske lahke atletike v Vel. Bečkerek (1925.).

Dr. Ciril Žižek (S. K. Ilirija), ustanovitelj Sportne Zveze in velik propagator sporta v državi.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA

USTANOVLJENA LETA 1900

DELNIŠKA GLAVNICA 50,000.000 Din
SKUPNE REZERVE ca. 10,000.000 Din

BRZOJAVNI NASLOV: BANKA LJUBLJANA

TEL. ŠTEV.: 261, 413, 502, 503 in 504

PODRUŽNICE:

BREŽICE, CELJE, ČRNOMELJ, KRANJ, MARI-
BOR, METKOVIĆ, NOVI SAD, PTUJ, SARAJEVO,
SPLIT, GORICA, TRST

AGENCIJA: LOGATEC

SE PRIPOROČA ZA VSE BANČNE POSLE

KREDITNI ZAVOD ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO

OBRESTOVANJE VLOG, NAKUP
IN PRODAJA VSAKOVRSNIH
VREDNOSTNIH PAPIRJEV, DEVIZ
IN VALUT, BORZNA NAROČILA,
PREDUJMI IN KREDITI VSAKE
VRSTE, ESKOMPT IN INKASO
MENIC TER NAKAZILA V TU- IN
INOZEMSTVO, SAFE-DEPOSITS
ITD.

BRZOJAVKE: KREDIT LJUBLJANA

TELEFONI: 40, 457, 548, 805 in 806

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA 50

(V LASTNEM POSLOPJU)

RUDE IN KOVINE

D. Z. O. Z.

LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA
15

TRGOVSKA BANKA

D. D.

LJUBLJANA, Dunajska cesta šte. 4

(v lastni stavbi)

Brzjavi: Trgovska
Telefon št. 139, 146 in 458

Kapital in rezerve
preko Din 20.000.000.—

PODRUŽNICE:

Kamnik, Konjice, Maribor, Novo mesto,
Ptuj, Rakek, Slovenjgradec, Prevalje

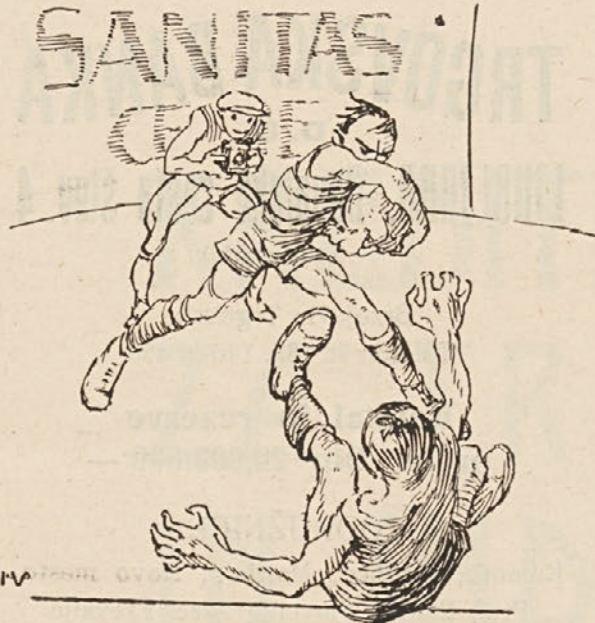

Izvršuje vse v bančno stroko spada-
joče posle najtočneje in najkulantneje

TVORNICA PLETENIN IN TKANIN JOSIP KUNC & KOMP.

V LJUBLJANI, POLJANSKI NASIP ŠTEV. 40

*IZDELUJE volnene Rachelé-rute in berlinske rute,
naglavne šale, stenske preproge, svilene modne šale,
pletene samoveznike in naglavne rute (cachenez)*

K·A·M·E·R·O
 ZA SPORTNE SNETKE
 KUPITE NAJUGODNEJE
 V DROGERIJI „SANITAS“
 PREŠERNOVA ULICA ŠTEV. 5

Modna trgovina
A. Šinkovec
nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg 19

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z **neomejeno** zavezo

V LJUBLJANI, MIKLOŠIČEVA CESTA

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači, zidani še pred vojsko, iz lastnih sredstev.

Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **neomejenim** jamstvom za vloge vsi člani z vsem svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad **350** milijonov kron.

USAKOURSTNE
SPORTNE ČEVLJE
IN
NOGOMETNE ŽOGE

DOBITE NAJČENEJE PRI TURDKI

KARL POLLAK D.

LJUBLJANA

PETER STEPIC

VELETRGOVINA Z VINOM

LJUBLJANA
VII.

SPODNJA
ŠIŠKA

SPORTSKA TRGOVINA
M. DRUCKER
ZAGREB

VSE SPORTSKE
 POTREBŠČINE PO NAJ-
 NIŽJIH CENAH

*Manufakturna
 veletrgovina*

J. Grobelnik

Ljubljana

Mestni trg

**TIK PRED IZBRUHOVOM
 KATASTROFALNE
 STAVKE**

na Angleškem je došla velika množina najfinejšega angleškega sukna
 v najkrasnejših vzorcih v Ljubljano. Stavka ne more dvigniti
 cen že v Ljubljani se nahajajočim blagom. Kdor hoče imeti
 elegantno obleko za poletje, sportno, promenadno ali
 družabno, si more to najugodnejše nabaviti pri
 ljubljanski oblačilnici **Drago Schwab, Ljubljana.**

Najkrasnejša in obenem najcenejša izbira vseh
 modnih potrebščin in najfinejšega perila.

SPORTNIKOM

SE PRIPOROČA KAVARNA IN RESTAVRACIJA

« « « « **ZVEZDA** » » » »OD 1. MAJA DALJE OTVORJEN TUDI KRASEN VRTPriporočā

se

kavarna

in

bar„EMONA“TO MORATE ČITATI!VSA DAMSKA IN MOŠKA GARDEROBA
BO ZOPET KOT NOVA, AKO JO DASTE
KEMIČNO ČISTITI IN LIKATI SAMO

PRI TVRDKI

JOS. REICH

LJUBLJANA

POLJANSKI NASIP 4-6

POSKUSITE IN
PRESENEČENI
BOSTE NAD
USPEHOM!

C. I. HAMANN *Perilo lastnega izdelka, triko-*
Ljubljana, Mestni trg šte. 8 taža in modne potrebščine

TEODOR KUNC
 damska konfekcija in modni atelije
 LJUBLJANA, Mestni trg šte. 14 (Pod trančo 2)

ZALOGA izgotovljenih kostumov, toalet in bluz in kožuhovine, modnega blaga, svil itd.
 IZDELUJEJO se po meri angleški kostumi, plašči, francoske toalete in bluze in vsa dela, spadajoča v to stroko

Vsem sportnim društvom
 se priporoča

za graviranje daril

ob tekmovalnih in slavnostnih prilikah

graverski zavod

SITAR & SVETEK
 LJUBLJANA

Sv. Petra cesta šte. 13 — Kongresni trg šte. 4

Štampilje - Pečati - Etikete itd.

IVAN KORENČAN

LJUBLJANA, MESTNI TRG ŠTEV. 20

TRGOVINA NORIMBERŠKEGA GALAN-
 TERIJSKEGA BLAGA IN PLETENIN NA

DEBELO IN DROBNO

Vabila, letake, lepake, raz-
 glednice, knjige, časopise

in vse druge vrste tiskovin izdeluje lično

in točno kakor tudi po zmernih cenah

Delniška tiskarna, d. d.

Ljubljana

Miklošičeva cesta

šte. 16

Vezavo vsakovrstnih knjig

kakor tudi izdelavo črtanih poslovnih
 knjig in vsa v knjigoveško stroko spa-
 dajoča dela prevzema in cenó izveduje

Knjigoveznica

Delniške tiskarne, d. d.

J. GOREC, Ljubljana

Palača Ljubljanske kreditne banke

KOLESA * RADIO * ŽARNICE
AVTOPNEVMATIKA

KAVARNA

EVROPA

Ljubljana

Dunajska cesta

Klubski lokal

S. K. „ILIRIJE“

RENDEZVOUS SPORTNIKOV

Hotel in restavracija Štrukelj

na vogalu Holodvorske in Dalmatinove ulice
priporoča

40 novo opremljenih sob

Prvovrstna restavracija

Krasen senčnat vrt

Zmerne cene

PROMETNA B-A-N-K-A

D. D.

Ljubljana, Prešernova ulica 4

SPREJEMA vloge na tekoči račun
in hranilne knjižice po najugodnejši
obrestni meri

IZVRŠUJE vse bančne transakcije
točno in pod zmernimi kondicijami

DAJE trgovske kredite

PREVZEMA cesije, inkaso menic
in čekov, zveze v inozemstvu

Kulantna postrežba

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ustanovljena l. 1889.

☛ Telefon šte. 16.

(Gradska štedionica)

v Ljubljani
Prešernova ulica

Ustanovljena l. 1889.

Poštni ček. 10.533. ☛

STANJE VLOŽENEGA DENARJA preko 205 milijonov dinarjev ali 820 milijonov kron.
SPREJEMA VLOGE na hranilne knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju.
ZLASTI PLAČUJE za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje
mogoče obresti.

JAMSTVO za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kakor kjerkoli
drugod, ker jamči za nje poleg lastnega hranilničnega premoženja še

mesto Ljubljana

z vsem premoženjem in davčno močjo. Ravno radi tega nalagajo pri njej tudi **sodišča**
denar mladoletnih, **župni uradi** cerkveni in **občine** občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je

denar popolnoma varen.

Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.

Najcenejši
vir za nakup
moških, fantovskih
in otroških oblek, površ-
nikov, dežnih plaščev in drugih
oblačil je in ostane detajlna trgovina

konfekcijske tovarne

FRAN DERENDA & CIE.

v Ljubljani

Erjavčeva cesta št. 2 in
Gradišče št. 4

Preden kupite, prepričajte se o
nizkih cenah naše
trgovine

OBLAST-
VENO
DOVOLJENA
PRODAJA
STRUPOV

DROGERIJA
IN
FOTOMANU-
FAKTURA
„ADRIJA“

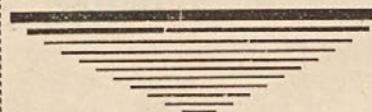

TEMNICA
NA
RAZPOLAGO

**SPORTNIKI
FOTOGRAFI!**

VEDNO VELIKA ZALOGA
SVEŽIH FOTOGRAFSKIH
POTREBŠČIN, KAKOR TUDI
APARATOV, ŽEPNIH LE-
KARNIC, AMERIKANSKEGA
ŽVEČILNEGA GUMIJA ZA
SPORTNIKE ITD.

POŠTNA
NAROČILA
Z
OBRATNO
POŠTO

LJUBLJANA
ŠELEN-
BURGOVA
ULICA
ŠT. 1

TEMNICA
NA
RAZPOLAGO

KLISJEJE (črtne)

ZA REKLAMO, TRGOVSKI DOPISNI PAPIR IN KUVERTE ITD. PO
PERORISIH, RISBAH IN ENOBARVNIH SLIKAH KAKOR

KLISJEJE (avtotipije)

PO FOTOGRAFIJAH, AKVARELIH IN OLJNATIH SLIKAH, PORTRETI,
POKRAJINSKE SLIKE, RAZGLEDNICE ITD.

ZA ENO-, DVO- ALI VEČBARVNI TISK
IZDELUJE V NAJKRAJŠEM ČASU

„JUGOGRAFIKA“

DR. Z. O. Z.

LJUBLJANA, SV. PETRA NASIP ŠT. 23

TELEFON 495

Izdelava damske,
moške in dečje konfekcije

„ELITE“

Perles, Freudenthal & Bachwiß, Gorup

družba z o. z.

Ljubljana

Prešernova ulica št. 9

Prodaja damskih, moških in dečjih

Na veliko

oblek

Na drobno

**Specialni oddelek za izdelavo salonskih, modnih
in sportnih oblek po meri**